

Tingbok for Ringerike

Bok 40

1691

Transkribert av Thorleif Solberg

Gitt i gave til Ringerike slektshistorielag 2010 av
Thorleif Solberg

Søkbar bok

Boken er søkbar

Æ – Ø og Å kan være problematisk ved søk.

Noen ganger kan følgende bokstaver benyttes i stedet

Bruk E i stedet for Æ

Bruk O i stedet for Ø

Bruk A i stedet for Å

Det er register bak i boken.

Forord.

Under transskripsjonen av Tingbok 40 har jeg ikke slavisk fulgt teksten, og har også utelatt småting som jeg syntes var helt uvesentlige.

Men da jeg har gjort dette av slektshistorisk interesse, har jeg vært nøye med å få med alle navn på personer og steder og hva sakene gjelder.

Jeg tar mine vanlige forbehold om at jeg kan ha misforstått og mistolket teksten, men det skulle være lett å kontrollere, da sidetallet i tingboka er anført i margen.

Vågård 16.januar 1996.

Thorleif Solberg.

ALMINNELIG SAKETING PÅ TRØGSTAD TINGSTUE 24.febr.1691.

S.109. Lagrettesmenn var: Ole Knestang, Peder Berg, Gulbrand Berg i Ole Haraldsen Hvals sted, Tord Knestang (?) (står Knestand) i Lars Sommedals sted, Størk Sørsdal og Erik Tanberg i Anders Bårnås's sted. Nok Nils Hverven og Knut Veien av hovedsoknet. Tilstede var også bygdelensmannen Peder Rasmussen Rå og ko.maj. fogd Sr. Henrik Pettersen.

Sr. Gabriel Bron etter oppsettelse fra 15.nov. stevnet i rette Narve Veme for gjeld, 22 rdl 2 ort, og for beskyldningen om de 30 tylter tømmer.

Narve Veme ble tilspurt om han hadde med sin regnskapsbok, som han hadde fått av sal. Ole Hansen og Bottel Hansen. Narve svarte at han forleden sommer her på Trøgstad hadde levert boka til Gabriel Bron, som igjen leverte den til Bottel Hansen, og Narve har siden ikke sett den. Han ville ved ed bekrefte at han hadde levert de 30 tylter, som ham ikke er godtgjort. Narve ville føre tre vitner, Halvor Ellevsen Sorum, Reier Kittelsen, husmann på Veme-eie, og Kittel Toresen, husmann på Gardhamar.

Halvor Ellevsen provet at han for noen år siden var sal. Ole Hansens brøtningskarl, og var med ham på brøtning i Heggendammen. Narve Veme var også med. Da hørte Halvor at Narve og Ole Hansen var uvenner om noe tømmer som lå i en grime i dammen, og Narve ville levere det til Ole. På Oles befaling gikk Halvor ut på grima og merket tømmeret, og tømmeret ble slått i elva. Reer Kittelsen provet at han var med sin husband Narve Veme ved Heggendammen, hvor forn. Narve Vemes tømmergrime lå. Han hadde kjørt tømmeret ned for Narve. Da så han at sal. Ole Hansen slo samme tømmergrime igjennom dammen.

Kittel Toresen Gardhammer provet at han også var med Narve Veme og brøtte tømmer av Heggendammen. Og Narve hadde forn. grime liggende i dammen, grima som de nå tvistes om. Da slapp Ole Hansen tømmeret til elva. Og Bottel Hansen og Gulbrand Christensen var også der på samme tid, som nå er fire år siden til fjorten dager etter pinstid.

Saken ble utsatt til neste ting, og til da ville Sr. Gabriel Bron innstevne to prov, nemlig Bottel Hansen og Gulbrand Christensen.

*

S.110. Kongl. maj. fogd Sr.Henrik Pettersen fordret dom over efterskr. til deres sigt for begangne leiermål: Goroe Amundsdatter Lerberg for leiermål med Jørgen Finde. Hennes bror Truls Lerberg svarte at hans søster var sjuk.

Anne Paulsdatter Sundby for leiermål med Tollef, som tjente i prestegården.

De to ble dømt til hver å bøte tolv lodd sølv.

Marte Tollesdatter for tvende leiermål med Rasmus Mikkelsen sol-dat. Møtte ikke, men tilfunden å bøte fire og tyve lodd sølv. Almuen bevitnet at disse kvinnfolk ikke var noe eiendes til å betale sine bøter med, men var arme og fattige mennesker som tager deres føde hos almuen.

S.110 B. Sr. Gabriel Bron fordret bygdelenmannen Peder Rasmus-sen Rå, Knut Veien og Knut Ve til å testere ved deres påskrift 28.mars 1690 på en dom dat.28.febr.1689, på hva der fantes til gjeldens utlegg hos Knut Semmen. Hvilket de gjorde.

Likeså ble Peder Rasmussen Rå og Anders Bårnås tilspurt om de ville testere på hva der befantes til utlegg hos Ole Pukerud og Bendiks Tranby. De svarte at der hos Ole Pukerud ennå fantes 4 eller 5 småkreature og sauer og geiter, som var utlagt til fogden i skatter.

Kristoffer Gardhamar som også var stevnet, lot ved Anders Bårnås lyse sitt forfall, at han var vanfør i sitt ben.

S.111. Babriel Bron på egne og på Sr. Peder Sørensens vegne, fordret dom over endel debitorer, som Maren, sal.Ole Hansens, dem transporteret ved forligning uti sin gjelds betaling:

Kristoffer Røyseng 22 rdl 1 ort 0 skilling.

Mads Lerberg 3-2-15.

Ole Veien 2-1-8.

Mikkel Veksal 2-1-12.

Amund Veksal 10-0-16.

Samtlige møtte og vedgikk gjelden, og ble tilfunden å betale samme gjeld innen 15 dager.

Maren, sal.Ole Hansens, var selv tilstede og vedsto at hun hadde transportert gjelden til Sr. Gabriel Bron og Sr. Peder Sørensen, såvelsom og 4-2-21 hos Toger Sagmester og 2 ort hos Helge Veme.

Kristoffer Røysengs gjeld ble avkortet med 4-2-8 for bordskjørsel.

*

Lagrette: Ole Knestang, Peder Berg, Nils Hverven, Anders Bårnås, Gulbrand Berg, Knut Veien, Lars Somdal og Størk Sørsdal.

S.111 B. Den hederlige mann, hr. Jonas Ramus fordret rettens kjennelse mot Margrete, sal.Hr.Ottes, for kost og lønn for at han hadde betjent kallet uti hennes Nådsens år, hvorfor han ved fogden hadde latt arrestere 30 tønner blandkorn av tienden.

Margrete, sal. Hr.Ottes, lot ved Peder Rasmussen og Knut Vil-ladsen kreve oppsettelse i saken, inntil hun kunne få noen av de geistlige til å svare for henne.

Hr.Jonas derimot ville ikke tåle noen lenger forhaling, men om Margrete ville betale innen en måned, skal det være henne forundt.

Margrete ble dømt til å godtgjøre Hr.Jonas etter hans forlangende.

S.112. Anders Hansen Pay av Bragernes fordret Anders Ferden og Engebret Toen til å lide dom og rettens kjennelse, om de ikke vil selge ham alle de master for billig betaling, som Truls Skollerud og de selv efter Truls'es tillatelse nestleden høst og inneværende vinter har latt åvirke i Skollerud skog. Også stevnet Tosten Bergsund og Truls Skollerud, dat. 7. Hujus.

Anders Pay fremla Tosten Narvesen Bergsunds avståelse til ham på hans rett til de påstevnte master og ved, dat.30.okt.1690. Nok fremla han en beskikkelse til Tosten Bergsund dat.6.Hujus med Tostens svar og Peder Rasmussens og Jon Simensens påteging, dat.9.Hujus.

Nok fremla han en beskikkelse til Engebret Toen og Anders Ferden dat.9.Hujus, med deres svar og de samme to menns påteging.

Engebret Amundsen Toen møtte i rette på egne og Anders Ferdens vegne, og inngav sitt skriftlige innlegg dat.igår.

Søren Andersen Moss inngav Christen Evensen Hannevigs innsigelse i saken, at det hans gods angår, og formener han

dertil burde vært stevnet, dat.22.febr.1691.

Tosten Bergsund inngav en kontrakt mellom Tosten Bersund og Truls Semmen, dat.3.des.1690.

S.112 B. Truls Aslesen Semmen som også var innstevnt i saken, møtte ikke, men fremla sitt skriftlige innlegg dat.igår ved Anders Jørgensen.

Anders Pay hevdet han hadde første kjøps rett til tømmeret, og protesterte mot Christen Evensen Hannevigs innsigelse.

Saken ble oppsatt til nestkommende 31.mars, så Christen Hannevig kunne få fremføre sin påberopende bevislighet.

S.113 A. Peder Rasmussen på Sr. Gabriel Brons vegne fordret dom over Torger Sagmester for 1-1-21, item for kost på 1000 bordskur, 3-1-0, som sal.Ole Hansens gjeld. Torger vedgikk de 1-1-21 og sagkost på 500 bord, tilsammen 3-0-9, som hann måtte betale innen 15 dager.

Peder Nørstad hadde stevnet Jon Vågård for endel loddbjelker de hadde hugget og oppred tilsammen i Vågård skog, og Jon samme arbeid til Engebret Toen og Ole Knestang avhendt for 16 rdl. De ble således forlikt at Jon skal betale Peder den halve part derav, nemlig 8 rdl, som han belovet å betale til neste pinse-dags tid, "hvorom de bliffuer haandrachte med hinanden".

Knut nordre Semmen fremkom og erbød seg uti rette med sin landherre Lars Simensen, som hadde innstevnet ham. Men Lars møtte ikke.

Peder Olsen Sørums fordret dom over Nils Olsen søre Hval for tre års landskyld av hans hustrus tilfaldne arvelodd uti søre Hval, og anviste skiftebrevet etter sin sal. værfader Alf Gundersen Hval, dat.2.mai 1685, hvorefter befinnes at Peder Sørums hustru var tilfalden 3 remål og 1 1/3 ringsmål(?) kjøpegods uten bygsel i søre Hval, og 3 remål og 1 1/3 ringsmål pantegods.

Nils Hval møtte i rette og sa han hadde betalt samme landskyld for to år til Engebret Toen og Paul Alvsen Hval.

S.113 B. Men da Peder Sørum beviser sin kvinnes rett ved det fremlagte skiftebrev, ble Nils Hval dømt til å betale ham de tre års landskyld innen 15 dager, samt 1 rdl i omkostning.

Jesper Gregersen irette fordret Gulbrand Iversen Sætrang for 4 1/2 rdl, som skulle være for 12 "tiøuff bords klestkjørsel fra Sunstabykleven til Vassbunden" m.m.

Gulbrand Sætrang ganske benektet samme gjeld, og anviste et etter hans formann forfattet skiftebrev, dat.7.9br.1681, som beviste at han intet var skyldig. Jesper Gregersen måtte derimot betale Gulbrand 6 1/2 ort + 1 rdl i omkostning.

ALMINNELIG SAKETING PÅ GOMNES TINGSTUE I HOLE

26.febr.1691.

Overværendes voris gunstige Hr. amtmann velb. Mathias Tonsberg, Ko.Maj.fogd Henrik Pettersen, likeledes bygdelenismannen Johannes Svarstad.

Lagrette: Anders Bjørnstad, Hans Averøen, Anders Sørum, Engebret Ullern, Tore Røsholmen, Halvor Bråten, Ole Nakkerud og Kristoffer Fekjar.

Såsom Sr. Peder Sørensen på Bragernes har idag latt tinglyse et seg given skjøte av Sr. Anders Nilsen Moss på halvparten i gården Nes, dat.4.febr.1691, så protesterte hr. canselliråd Mathias Tonsberg derimot, for canselliråden har Anders Nilsen under forfølgning på Hans Ko.Maj.s vegne.

S.114 B. Anders Jørgensen ved Hønefoss etter gitt fullmakt av madame Brouman dat.11.april 1690, irette fordrer Jacob Luth for hvis han refter på sin obligasjon dat.1.jan.1675.

Dernest fremla han Sr. Jacob Luttet til sal. Dominicus Brouman utstedte obligasjon og panteforretning, dat.1.jan.1675, lyder på capital 443 rdl, hvorpå avskreven å være betalt 562 rdl av kapital og renter.

Videre fremla han en sal. Brouman til sal. obr.lieutn. Meyer utgiven transport på samme obligasjon, dat.14.jan.1681.

På Sr. Jacob Luttet vegne møtte hans tjener Peder Knutsen med hans skriftlige innlegg dat. idag, hvorved han begjærer delation og oppsettelse i saken til å produsere og svare sin forundring. Saken ble forfløtt til nestkommende den 2.april.

Sr. Christen Christensen ved sin fullmektig Christen Christensen lot foregi at Lars Simensen Dramdal hadde latt ham hitstevne, og erbød seg imot ham uti rette. Men Lars Simensen møtte ikke.

RETTERGANG PÅ GOMNES TINGSTUE I HOLE 5.mars 1691.

S.115 A.

Lagrette: Gudbrand Gomnes, Engebret Ullern, Tore Røsholmen, Hovord Moe, Kristoffer Bili, Anders Sørum, Hans Averøen, og Anders Bjørnstad.

Var overværende fogden Sr. Henrik Pettersen og bygdelensmannen Johannes Svarstad.

Fogden lot for retten fremstille en hos lensmannen arresterede person, nemlig Johannes Cronberg, som Ole Kristensen Moe hadde skriftlig beklaget seg over, at denne person nestleden 25.febr. om aftenen utenfor Oles hus ville skyte mot hans vinduer. Dette ble forhindret av Jørgen Post og en annen mann.

Ole Kristensen møtte selv tilstede i retten og fremførte efterskrevne prov: Jørgen Post, Tolle Gjesvold og Svend Moen, alle boende her i sognet.

Jørgen Post provet, at den dag som skrivningen sto på Domholt, som var den 25.febr. nestleden, kom Ole Moe inn på Domholt, hvor Johannes Cronberg straks hilste til ham og sa: "God dag, herr lensmann". Ole svarte, "jeg er ingen lensmann". Johannes sa da, "jo, I må være lensmann, siden I leser "skand skrifter" over meg på hestegården uten fogdens befaling".

Ole svarte, "jeg har alltid lest opp brever på hestegården for lensmannen".

Siden derefter om aftenen fulgtes de fra Domholt, Johannes S.115 B. Cronberg, Jørgen Post og Tolle Gjesvold. Da de kom til Libakken, sa Johannes: "Her tør jeg gi oss et æreskudd". Men de andre sa nei, at han det ikke skulle gjøre, det kunne opptages som de ville bravere noen. Så lot han det bli, og de gikk videre ned til Moe. Tolle Gjesvold gikk frem til Hovord Moe og kom straks tilbake igjen til dem, da de sto nede ved Ole Moes kirsebærhage ved grinden som går til Berg. Som de kom gjennom grinden, slo Johannes Cronberg fengekrutt på sin bøsse, og vendte pipen henimot Berg og sin rygg imot Moe. De gikk så ned til Moen. Da sa Jørgen Post, "nu er vi av mandens eige, nu kan I skyte når I vil". Dermed skjöt Johannes, og han hørte ikke underveis at Johannes talte noe om Ole Kristensen, mer enn den fornevnte tale de hadde sammen på Domholt. Tolle Gjesvold provet at han fulgtes med Johannes Cronberg og

Jørgen Post fra Domholt. Da de kom på engen mellom kirken og Helgeland, da tok Johannes i hanen på sin bøsse. Men Jørgen Post sa at han ikke måtte skyte, og tok i bøszen med ham, så fengekruttet falt ned.

De gikk så oppefter Libakke, der spente Johannes hanen opp på bøszen, men den klikket for ham, for det var intet fengekrutt på den.

S.116 A. De gikk så frem til Moe og Tolle gikk gjennom Hovord Moes gård, og kom igjen til Johannes Cronberg og Jørgen Post nedenfor kirsebærhagen ved grinden. De gikk så et lite stykke ned på jordet, der la Johannes fengekrutt på sin bøsse igjen. Da tok Jørgen i bøszen og sa at han skulle ikke skyte så nær husene, eftersom han hadde hatt ordkast med mannen, eller skyte på hans aker og eng. De gikk da sin vei, og Johannes skjøt bøszen av nede på moen. Tolle Gjesvold sa på tilspørgelse, at han ikke hørte Johannes tale noe om Ole Kristensen, eller kom med noen trusler mens de gikk.

Svend Hågensen Moen sa seg ei noe herutinden å ha å prove, unntagen den dag som skrivningen sto på Domholt, og Ole Kristensen var gåen derfra, da hørte han Johannes Cronberg talte om det brev som Ole Kristensen leste på hestegården. Han var fortrøden derover, og han hadde en bøsse i hånden og sa: "Jeg vil gi ham den, eller kanskje han sa, jeg vil gi ham av den, om han vil meg annet enn vel".

Avsagt: Da de fornevnte prov ei i noen måte formelder eller forklarer at Johannes Cronberg hverken med trusler eller overlast ved ord eller gjerning har skadet Ole Kristensen eller hans hus, så er han for denne sak frikjent.

Og Ole Kristensen bør restituere denne prosess' omkostning med fire riksdaler.

RETTERGANG PÅ TRØGSTAD TINGSTUE 6.mars 1691.

S.116 B.

Lagrette: Ole Knestang, Peder Berg, Knut Veien, Nils Hverven, Anders Bårnås, Gudbrand Berg, Lars Sommedal og Størk Sørsdal. Var overværende Ko.Maj. fogd Sr. Henrik Pettersen, samt bygdelensmannen Peder Rasmussen Rå.

Fogden lot for retten framføre en fange, som kaller seg Fingar Olsen, som er fengslet for tyveri. Hans anklagere Gjest Gunbjørnrud og Torkild Flaskerud framstilte seg også uti rette. Torkild Flaskerud angav at for ungefehr 14 dager siden var Fingar Olsen hos ham for å arbeide i tre dager, og den fjerde dagen som var søndag, løp han bort. Men mandag, mens Torkild var i skogen, kom Fingar igjen til hans gård, og Torkild ble frastjålen en grå vadmels kjol, en hvit vadmels ullskjorte og en holøks, hvilke koster nu var her for retten tilstede. Fingar Olsen vedgikk å ha stjålet dette fra Torkild.

Gjest Gunbjørnrud angav at Fingar har stjålet fra ham en grov lerrets skjorte, et par nye sko, en strie serk, en tobakksdåse av jern, en liten skjeggborste, en sort "piekluve"(?), et lite stykke tobakk, noe lite mat av verdi ungefehr halvanden mark. Fingar Olsen hadde om nattetide brudt seg inn i hans matbod, hvor låsen var oppbrudt, og en kiste som var innlåst der, var båren ut på marken og oppbrudt. Og i denne kiste lå det som S.117 A. var stjålet, samt tre geitoster. Fingar Olsen vedgikk å ha stjålet de fornevnte koster fra Gjest Gunbjørnrud.

Derefter ble Fingar Olsen videre eksaminert. Han tilsto og bekjente at han var barnefødt i Vatnås i Sigdal, på en gård nemlig Ruds eige. Sier seg å være ungefehr 18 år gammel, og har ennu ei vært til alters.

For seks år siden kom han å tjene hos Tord Lindelien i Flå, og var der i tre år. Kom derefter til Ole Heie, hvor han tjente i to år og løp uloves fra ham, eftersom en annen dreng, Johannes Pedersen, egget ham til å stjele tre skålpund tobakk, og Johannes fikk derav halvparten. Dro så derfra til Sigdal ifjor vår, og var en stund hjemme hos sin moder. Derefter i slåtten gikk han til Krødsherad og slo noen dager hos Gul Nore, og gikk derfra til en husmann på Råen eige, nemlig Svend, og stjal der noen matvarer, hvorfor han nu i forleden høst ble

hudstrøgen og straffet til kagen av mestermanden. Men han fikk ei noe brennemerke. Derefter var han kort før jul hos en husmann ved Sevre i Nes i Hallingdal, hvor han på lyse dagen brøt opp en kiste og stjal derav et par nye hjemmesydde sko, et par små kniver og et skålpund tobakk. Der lå noen penger i en dåse, men av dem tok han ikke en skilling. Men han tok to lefser med S.117 B. med smør til et måltid. Og som han var gåen derfra, kom husmannen efter ham og tok fra ham de samme koster, gav ham hugg og tok hans klær fra ham.

Siden tok han fra Østen Strømmen i Bendalen (Begnadalen) tre lester brød, et stykke kjøtt og en gammel serk.

Siden derefter stjal han det forinnbemeldte som han nu er pågrepet for. Sa og at han har stjålet fra Ole Strømmen i Ådalen et par gamle vanter, som Ole tok fra ham igjen. Item tok han et fyrtoy fra Peder Tossevik, som Peders dreng fikk igjen. Sa at han intet videre eller mere har stjålet.

Derefter ble de nå tilstedeværende koster taksert, såsom den kjol, trøye og øks han hadde stjålet fra Torkild Flaskerud, for en dalers verd. Det han hadde stjålet fra Gjest Gunbjørnrud ble eraktet tilsammen av verdi til halvannen riksdaler. Fogden formente at efterdi Fingar Olsen også før har begått adskillige tyverier, og også før har vært i bøddelens hånd og straffet til kagen, bør han nå etter de siste tyverier straffes efte Ko.Maj. utgivne lov og forordning.

Avsagt: Fornevnte fange Fingar Olsen bør miste sin hud på kagen og brennes på sin rygg.

RETTERGANG PÅ TRØGSTAD TINGSTUE 31.mars 1691.

Lagrette: Nils Hverven, Knut Veien, Peder Berg, Størk Sørsdal, Anders Bårnås, Gudbrand Berg, Lars Sommedalen og Tord Knestang.

Fremstilte seg i retten monsr. Anders Hansen (Pay) på Bragernes og igjen i rette fordret den fra nestleden 25.febr. oppsatte sak mot Anders Ferden og Engebret Toen, hvilke nå selv for retten tilstede, såvelsom og Tosten Bergsund og Truls Skollerud.

Ble så av Anders Pay inngitt en varselseddel hvorved han til idag har latt hitstevne monsr. Christen Hannevig av Bragernes, med hvis bevislighet han har i saken å føre, dat.27.febr.1691.

Dernest ble Engebret Toen og Anders Ferden tilspurt av Anders Pay, når den omtvistige ved ble kjørt til elven ved Skollerudlandet. De svarte at alt var nedkjørt åtte dager etter at saken sist var i retten.

Dernest spurte han både dem og lagrettet om det ikke siden des har vært føre og leilighet til å kunne få kjørt samme ved derfra og over Heensmoen. Hvortil de svarte at det nok har vært føre og leilighet til det, dog med noe omkostning.

På monsr. Christen Hannevigs vegne fremstilte seg hans tjener Nils Larsen, og inngav hans skriftlige innlegg, dat.30. Hujus. Derhos fremla han en copi under Mikkil Nilsens og Anders Sørensen Lets hender, av en beskikkelse som Anders Ferden og Engebret Toen skal ha "begiered" til Anders Pay, dat.21.Hujus.

Imot denne beskikkelses copi fremla Anders Pay en skriftlig forklaring av Anders Ferden og Engebret Toen om det samme, dat.23.

Hujus. Hvorom Anders Ferden og Engebret Toen her for retten gjorde sådan muntlig tilstand, at de fornevnte skriftlige forklaring er gestendig, og at de ikke har på annen måte vært forpliktet at svare Christen Hannevig de 42 riksdaler som de var Truls Semmen skyldig, enn de nok hadde villet "befordrend"

Christen Hannevig såvidt i sin betaling hos Truls, om det hadde stått til dem, men som de gjelden allene var skyldig til Truls, og ei til noen annen, og den tid Anders Pay anfanget at stevne saken, da ville ikke Truls ta dem god for samme penge. Så måtte de begjære av Anders Pay han derfor hos Truls ville for dem cavere, som han også gjorde, og som nu fornemmes at han mått betale Truls, som de igjen må svare Pay, så vet de ikke at kan svare Christen Hannevig videre dertil, men han at søke Truls for hvis han kan ha hos ham at fordre.

Videre ble av Anders Pay fremlagt Truls Skolleruds kvittering til ham for de 42 riksdaler, dat.16.Hujus.

Anders Pay begjærte dom efter hans fremførte bevis.

Tosten Bergsund og Anders Pay ble tilspurt om Christen Hannevig noen tid hadde begjært hans land drotts rett og førstekjøp til den fornevnte omtvistige ved, førend han det til Anders hadde avståed, hvortil Tosten svarte nei, og sa at Christen Hannevig det aldri hatt hannem begjæret, før den søndag nest for siste ting, som saken var irette om tirsdagen.

Det ble så for rette dømt og avsagt, at efterdi de innstevnte vederparter ei har ført noen lovlig eller gyldig bevislighet, at Truls Skollerud har hatt noen hjemmel eller forlov av sin landherre Tosten Bergsund til denne påstevnte og omtvistige åvirke og hugst uti Skollerud skog, som Tosten Bergsund forklarer at være skjedd imot hans vilje, så kunne Tosten Bergsund vel hatt god rett og føye til å søke ham derfor efter lovens 3.boks 14.capt. 34.art. til samme hugsts forbrytelse med des landnam /: såvidt videre enn til hans halve landskyld som dog landherren først burde tilbydes :/, allikevel har han det dog ei strengere søkt enn han sin rett og førstekjøp til Anders Pay har avstått imot billig betaling derfor til Truls, efter derom kontraktens utvisning og medfør, - altså vites ikke at Truls Skollerud derimot kunne ha noen makt til å selge eller hjemble samme last enten til Christen Hannevig eller noen annen, enn til Anders Pay, som har rette hjemmel dertil av Tosten Bergsund. Monsr. Anders Pay bør derfor nyte og følge samme påstevnte hugne åvirkede master uti Skollerud skog, mot des billig betaling efter omrørte kontrakt.

S.120 A.

For omkostninger med besværlige reiser og rettens betjenelse, bør vederpartene betale Anders Pay tyve riksdaler, hvorav Truls Skollerud som første årsak til prosessen, bør betale fem rdl, og Anders Ferden og Engebret Toen, som har uten landherrens minde gitt seg i handling med Truls Skollerud om fornevnte last, at betale hver 2 1/2 rdl. Og Christen Hannevig som oppsettelsen og denne særlige rettens betjening med sin strikte innsigelse har forårsaket, bør derav svare og betale ti rdl, hvilket alt innen 15 dager bør efterkommes.

RETTERGANG PÅ GOMNES TINGSTUE I HOLE 2.april 1691.

Lagrette: Anders Sørum, Anders Bjørnstad, Hans Averøen, Tord Røsholmen, Halvor Bråten, Torger Øverby, Engebret Ullern og Ole Nakkerud.

Hos og overværende Ko.Maj. fogds fullmektige tjener Christian Tommesen og bygdelenmannen Johannes Svarstad.

Fremstilte seg i retten Johannes Cronberg og inngav en stevneseddel dat.28.mars 1691, hvorved han i rette fordrer forrige major Søren Rasmussen, boende på Storøen, til å svare på efternevnte poster:

1. Hans iverkstilte vold uti Cronbergs logement i Kroksund ved hans tvende drenge og to husmenn, som skulle gripe ham med gevalt og føre ham til Øen.
2. Hans ved Bønsnes kirke skenderi og 8 dager derefter ved Ole Moe oppleste skandskrift.
3. Hans vold og skenderi i Domholt.
4. At han forleden sommer ville brukt Cronberg til en brandmorder over Nes. S.120 B.
5. Om han ikke har velb. Hr. canselliråd og amtmann Mathias Tonsberg med carteller undsaagt.
6. Om han ikke har andre til mord over Ko.maj. fogd Sr. Henrik Pettersen villet bruke og forført.
7. Under hva skil han Cronbergs prov, navnlig Mogens ved Hønefoss /: da Cronberg var i arrest :/ lot opptage.
8. Hva sak han Cronbergs cautionister Ole Nes og Paul Kroksund kan ha at tillegge med derom videre etc.

Nok til provs er innført cornet Monsr.Christian Berg, item begge majorens drenge, Hermann og Ole, begge husmennene Isak og Anders, Ole Moe, Kristen Utvik, sergeant Schøt, Johan Tommesen, Mogens Ryber, Svend Olsen og Guell N:

På innstevnte Hr.major Søren Rasmussens vegne, møtte hans fullmektig velagt.Peder Pedersen efter recommendation fra velbårne Hr.Oberste Brochenhuus, dat.24.mars 1691.

Johannes Cronberg mente at Major Søren Rasmussen burde møte selv i saken, men da Cronberg ikke hadde noe å si imot Peder Pedersen, kunne ikke nektes ham å svare til saken.

Derefter fremstilte Johannes Cronberg endel prov, nemlig Herman Skøtler, preceptor hos majoren, Ole Jacobsen, tjenende hos majoren, item majorens to husmenn, Anders Reiersen og

Isak Gregersen, til å prove om den første post.

Nok Ole Kristensen Moe og Kristen Utvik til å prove om den annen post.

Til å prove uti den fjerde post, fremstilte han Mogens Andersen, som tilholder nu på Storøen. S.121 A.

Uti den 5.og 6. post fremstilte seg cornet Christian Berg. Samtlige avla sin bogered.

Herman Skøtler provet at nu i vinter hørte han major Søren Rasmussen si at Johannes Cronberg hadde lovet å komme til ham, men han kom ikke. Og majoren sa videre at Cronberg dro omkring i bygden og samlet signeter mot ham og baktalte ham. Derfor befalte majoren at Herman Skøtler samt Ole Jacobsen, Anders Reiersen og Isak Gregersen skulle dra til Kroksund og hente Johannes Cronberg til Storøen til forhør, og siden levere ham til øvrigheten. De dro derfor til Kroksund, men fant ikke Cronberg der, da han var i byen, og de dro da straks tilbake til Storøen, og gjorde ingen molest eller skade på noe menneske.

Ole Jacobsen provet det samme som Herman Skøtler, likeså Anders Reiersen og Isak Gregersen. S.121 B.

Ole Kristensen Moe provet at en søndag for ungefehr 6 eller 7 uker siden, da det var prediken ved Bønsnes kirke, og Ole før prekenen sto ute på hestegården, kom major Søren Rasmussen og S.122 A. begynte å tale ille om Johannes Cronberg. Bl.a. hadde Cronberg på skjelmsk vis samlet signeter mot ham og gjorde falske skrifter mot ham. Hva seg belanger det skrift som Ole Kristensen derefter på Hole hestegård hadde opplest for majoren efter lensmannens begjæring, så leverte han det straks til lensmannen igjen. Også det handlet om at Cronberg gikk rundt og samlet signeter mot majoren. S.122 B.

Kristen Trondsen Utvik provet også at han på Hole hestegård hadde hørt majoren si at Johannes Cronberg dro omkring og sanket signeter og brever eller skandskrifter mot ham, og at han sa at obersten skulle komme og føre den bevisning at han nok skulle være fri for almuens tiltale. Videre hadde majoren sagt at Cronberg hadde berettet for ham, at majoren skulle ha avbrendt to gårder i Sverige eller Viken, og det skulle vært to fogdegårder. Og som fogdens brever ble oppbrendt, kunne de ingen regnskap gjøre, hvorfor de ble opphengt. Likeså hadde majoren sagt at Cronberg skulle ha berettet for ham, at majoren hadde tatt to eller tre gullringer fra en bøddelkvinne, og enten han skar eller vred fingeren av henne, visste han ikke. Videre sa majoren om Cronberg at han kunne forfare hos commandanten oberstlieutnant Rap, hvorledes han har handteret seg der. Derfor Cronberg hadde handteret

seg som en skjelm, og er ikke bedre de som huser og herberger slike karle, de kan ta vare på sitt ost og smør, de har intet med en ærlig mann at bestille. Kristen Utvik provet videre at lensmannen sto hos majoren og Ole Kristensen den tid fornevnte ord ble talt av majoren.

Angående den tredje post i stevningen var ingen prov tilstede. Angående den fjerde post, fremstilte seg Mogens Andersen og ble tilspurt om han noen tid har hørt av major Søren Rasmussen at han skulle ha sagt eller latt seg forlyde, at ville avbrende eller la avbrende den gård Nes. S.123 A.

Derpå svarte han og provet han ved sin salighet, at han aldri av majoren sådan hørt eller fornemmet.

Derefter ble Mogens Andersen tilspurt av Johannes Cronberg, om han ikke kan erindre at Cronberg sa selv til ham at majoren ville ha Cronberg til å avbrende Nes, og at Mogens skulle ro ham derut. Dertil svarte Mogens nei, at han aldri hadde hørt dette før nu av Cronberg selv.

Angående den 5. og 6. post fremstilte seg corneten monsr. Christian Berg, og sa at han aldri har hørt majoren begjære at han eller noen annen skulle begå noe mord imot fogden Henrik Pettersen eller andre. Ei heller er han vitterlig om noen carteller mot Hr. amtmann Tonsberg, som Cronberg søker og sikter for.

Gunbjør Henriksdatter fremstile seg i retten og sa hun intet heruti har å prove. S.123 B.

Peder Pedersen spurte Johannes Cronberg om han hadde noe videre at bevise sin stevning med. Dertil svarte han at han hadde to prov på Mogens Andersen, nemlig Dominicus Poht og Truls Semmen, som skulle ha hørt av ham at majoren ville bruke Cronberg til den brand på Nes. Item og to prov på corneten Christian Berg, nemlig Paul Kroksund og Rasmus Kroksund. Han beropte seg også på Ole Rolfsen i Kroksund.

S.124 A. Peder Pedersen på majorens vegne mente at Cronbergs anklager må ansees som grov collumnianteri av en æres-skjender, og formente at dette ikke var hans første verk. Han fremstilte nu derom til bevislighet om hans forhold i Fredrikstad to prov, nemlig Ole Hansen Røsta og Jens Hansen Wildmand, begge corporaler under Hr. obriste Binnenbergs regimente.

Ole Hansen Røsta provet at for tre år siden var denne person Johannes Cronberg i Fredrikstad, og hadde sitt kvarter og opphold hos en enke, navnlig Ingebor Hafskoll, og han besov henne,

og han lå syk i hennes hus i en lang tid. Men om han betalte henne, det visste han ikke. Og etter at han ble frisk igjen, da hørtes der at de hadde et ondt levnet sammen. Så gikk hun til kommandanten og klaget, at hun kunne ikke bli i huset for ham.

S.124 B.

Dernest ble han tatt i arrest. Og som han hadde sittet der en stund, lot kommandanten ved to musketerer følge ham til hans logement for å ta sitt tøy med seg, og ble forvist av byen. Han prøvet videre at han hadde hørt et spargement etter ham, at han ville hevne seg på Ingebors moder, som bodde på gården Huseby ved Fredrikstad, således at han ville avbrende samme gård.

Jens Hansen Wildmann prøvet like ord som fornevnte Ole Hansen Rødsta.

Johannes Cronberg formente at major Søren Rasmussen burde ved ed befri seg for fornevnte poster, som han har stevnet ham for.

Peder Pedersen begjærte dom i saken. Om saken skulle bli oppsatt, mente han at Cronberg inntil videre burde være i fast arrest, såsom uti fast fengsel og jern.

Johannes Cronberg formente at major Søren Rasmussen burde være uti virkelig arrest til sakens utdrag.

Saken ble oppsatt og forfløtt til nestkommende 4.mai, og majoren skulle ha rett til

S.125 A.

imidlertid å la Johannes Cronberg anholde uti virkelige fengsel og jern.

Anders Jørgensen ved Hønefoss på madame Broumans vegne i rette fordret den fra nestleden 26.febr. til idag oppsatte sak mot Sr. Jacob Lut, og inngav en regning på 268 rdl 3 ort 12 skilling. På Jacob Luts vegne møtte Albrit Kruse og hevdet at Jacob Lut bare skyldte 174 rdl 3 ort 16 sk. Albrit Kruse la frem sal. obrest lieutn. Meyers skrivelse til Jacob Lut 18.jan. 1684. S.125 B. Jacob Luts oppgave over gjelden ble av retten funnet å være riktig, og Jacob Lut ble tilfunden å betale dette beløp samt 5 rdl i omkostning.

S.126 A.

Sr. Christen Christensen ved sin fullmektig, Christen Christensen, i rette fordret Johan Tommesen Domholt til å lide dom etter hans utgivne pantebrev på 300 rdl., dat.27.juni 1688, hvorav betalt 139 rdl 14 sk., og skulle reste av kapital og rente 160 rdl 3 ort 18 sk.

Johan Tommesen møtte ikke, men ble pålagt å møte i rette til nestkommende 4.mai.

RETTERGANG PÅ GOMNES TINGSTUE I HOLE 4.mai 1691.

S.126 B.

Lagrette: Anders Sørum, Anders Bjørnstad, Hans Averøen, Tord Røsholmen, Halvor Bråten, Tarald Solberg, Engebret Ullern (navnet overstrøket), Ole Bjørnsen Stadum og Ole Nakkerud.

Var overværende Ko.Maj. fogd Sr. Henrik Pettersen og bygdelensmannen Johannes Svarstad.

Fremstilte seg Johannes Cronberg som citant imot hr.major Søren Rasmussen. Johannes Cronberg foregav at han ikke har kunnet få innstevnt sitt prov fra Norderhov, nemlig Truls Semmen. Og Dominicus Post var bortdragen med "corneten". Men av dem han seg påberopt at skulle prove om hva de hadde hørt av cornet Kristian Berg om den 5. og 6. post i stevningen, hadde han nu tilstede Paul og Ole Kroksund.

Og ble fremført to stevnevitner, Engebret Ullern og Tolle Gjesvold, som provet at de forleden lørdags fjorten dager siden var som vitner overværende da lensmannens sønn, Tosten Johannessen Ullern på Johannes Cronbergs vegne stevnet og varslet cornet Kristian Berg til å møte på tingstuen her idag den 4. mai, og talte med corneten selv der.

Men cornet Berg møtte nu ei her tilstede. På major Søren Rasmussens vegne møtte hans barns preceptor Herman Schötler og begjærte dom.

S.127 A.

Paul Andersen Kroksund provet at nu i forleden høst var corneten Kristian Berg kommet fra byen og til Kroksund, og satt og snakket med Johannes Cronberg. Og han forstod på cornetens ord at han visste "meget med" majoren, men hørte ikke hva han visste. Han provet videre at to eller tre dager efter at Johannes Cronberg var kommen i arrest, da kom cornet Berg til Kroksund, og sa: "Den stakkels Cronberg, nu er han kommen i fengsel. Gud give jeg havde Mogens igjen, som tjente hos Majoren, da torde jeg tage mig Cronbergs parti". Sa også at han visste mere om majoren enn Cronberg visste, "och sagde sig at sad ofuer borde mens Cronberg leste for børn -"

Samme ord og like enstemmig provet Ole Rolfsen Kroksund.

S.127 B, s.128 A. Dom: Cronberg har ikke bevist noen av sine påstander i de 8 tiltalepunkter, og major Søren Rasmussen ble for Johannes Cronbergs beskyldninger kjent aldeles fri og sakesløs. Men Johannes Cronberg ble efter lovens 6.boks 21.capt. 2.og 7.art. dømt som en løgner og æresskjender til å bøte sine tre mark og derforuten "trende sinde 40 lod sølv". Item i

S.128 B.

saksomkostninger til majoren å betale ti riksdaler.
Og hvis han ikke har noe å bøte og betale med, da bør han
slåes til kagen og "entvige dette ampt og Fogderi".

Kong.Maj. forrige fogd Sr. Christe Christensen ved sin fullmek-
tige, Christen Christensen, fordret dom over Johan Tommesen
Domholt. Saken var oppsatt fra nestleden 2.april.
Men Johan Tommesen møtte heller ikke nu. Han ble tildømt å be-
tale til Christen Christensen de skyldige 160 rdl 3 ort 18
skilling innen 15 dager samt 4 rdl i omkostninger.

S.129 A.

RETTERGANG PÅ LYEKEN PÅ BYES EIGE I HOLE 8.juni 1691.

Lagrette: Hans Averøen, Peder Hundstad, Claus Hundstad, Jørgen Fjeld, Engebret Ullern og (navn utelatt).

Hosværende bygdelenmannen Johannes Svarstad.

Anders og Nils Bye foregav å ha latt innstevne Mattis Skredder som bor uti fornevnte Lyeke uti deres gårds eng og egedeler, som de må skatte av, og sier han er dem til storligen fortrensning, og at de ei kan miste samme egedeler fra gården. Sier at de for halvannet år siden har latt ham avsiige fra samme plass, og mente at han nu plassen burde "entvige og røddiggjøre".

Ifjor våres hadde de blitt enige med Mattis om at han kunne få bli i plassen til nu i forleden vår. Mattis mente at dersom han innen den tid hadde fått oppspurt seg en annen leilighet, så skulle han ikke gjøre dem videre umak. Husene på plassen hadde Mattis selv bekostet, og mente at dersom han måtte mot sin vilje fraflytte plassen, måtte han få betaling for hans hus' og bygnings bekostning. Han inngav en attest av monsr. Jørgen Hansen Nachschouf, som forrig landherre til Vestre Bye, dat.8.mars 1690.

S.129 B. Nils Bye fremla en missive som hans landherrre Sr.G. Treschoug ham tilskreven, dat.8.okt.1690. Citantene påstod at Mattis burde entvige og gjøre plassen røddig.

Dom: Da husmannsplassen Lueken befinnes å ligge innengjerdes uti gården Byes eng og egedeler, som leilendingene må skatte og skylde for, og skjønt Mattis Skredder av gårdens tidligere eigere og leilendinger er forundt samme plass's bruk, så kan retten ikke bifalle at han skal bruke plassen mot de nåværende landherrers og leilendingers vilje. Men han bør ikke tvinges fra plassen, som han har bebodd og dyrket uti "nogle og tiufge" år, førenn til våren 1692.

Dersom landherren eller leilendingene ikke vil kjøpe husene på plassen til en pris som til billighet kan accorderes, da er det Mattis fritt fore selv husene at bortfløtte. For denne prosess's omkostning bør Mattis erstatte citantene to riksdaler.

Overværende Ko.Maj.fogd Sr. Henrik Pettersen.

Lagrette: Knut Veien, Peder Berg, Tomas Opsal, Gudbrand Berg, Alf Gundersby, Nils Hverven, Anders Bårnås og Tord Knestang.
S.130 A.

Den tilstedeværende almue av Norderhov prestegjeld ble forent med monsr.lieutnant Kyn om hans servisquarter, hvorfor de tilbød seg å gi ham av hver fullgård en halv riksort, også halve og øde al advenant.

Sr. Gabriel Bron av Bragernes efter inngiven varselseddel dat. 12.juni 1691, uti rette fordret en del prov imot Narve Veme uti den forfløtte sak fra seneste ting, nemlig Peder Rasmussen, Gudbrand Christensen, Bottol Hansen, Amund og Mikkell Veksal, Jørgen Hågensen Oppen og Ole Skollerud, til å prove om en del sagtømmer som salig Ole Hansen skal ha annammet av Narve Veme ved Heggendammen. Item dertil stevnet Jon Simensen ved Hønefoss, Bottel Hansen ved Heieren samt Åsmund Heggen, som samme tømmer merket, til å prove og vitne på hva måte de 24 tylter og 9 stokker tømmer ble annammet av Narve Veme den 15.april 1689.

Item stevnet Maren, salig Ole Hansens, til å inngi iretten copi av sal.Ole Hansens regning til Narve. Og til sist stevnet Narve Veme til å anhøre samme prov og lide dom.

Narve Veme møtte selv personlig tilstede.

Gudbrand Christensen provet at anno 1687 den 12.mai var han med endel brøtningsfolk ved Heggendammen at sleppe den. Da kom Narve med en tømmergrime med sal.commissar Lars Larsens merke på, som Narve sa han ville levere til Ole Hansen Heieren. Og som Narve tilbød Ole Hansen tømmeret, svarte Ole at han turde ikke annamme

S.130 B.det, formedelst det var huggen i Skollerud skog imot den forening som lagmannen gjorde mellem sal.commissar Lars Larsen og Narve, (om delet mellom Skollerud og Veme). Og Gudbrand så ikke at Ole annammet samme tømmer. Han visste heller ikke hvor mye tømmer det var i grimen, men det kunne være henimot tredeve tylter, og visste heller ikke om alt tømmeret var med fornevnte merke. Og mens de sto og tvistede derom, slapp Gudbrand dammen opp. Bottel Hansen provet at han samme fornevnte tid kom opp til Heggendammen og hørte at Ole Hansen og Narve Veme tvistedes om

en tømmergrime, som lå ovenfor dammen, og Bottel var begjærende at dammen måtte sleppes, så de kunne få vann til å utbryte tømmeret. Derefter ble dammen oppslept, men av hvem, visste han ikke. Mikkell Veksal prøvet at han hørte at Ole Hansen og Narve Veme tvistedes om en tømmergrime. Narve ville levere den til Ole, men Ole ville ikke annamme den, da han sa tømmeret var huggen i Skollerud skog. Mikkell og endel andre brøtningsfolk slapp dammen efter sagfogdens anvisning, men Narve ville ikke at den skulle sleppes før han fikk leveranse på sitt tømmer, og sa at han heller ville betale to av brøtningsfolkene. Men Ole sa at Narve skulle betale dem alle sammen om sleppingen ble hindret. Nok prøvet Mikkell Veksal at han sommeren nest tilforn sammen med Knut Veksal, Jørgen Oppen og Ole Skollerud var med Ole Hansen og merket endel tømmer med sal. Lars Larsens merke, som var huggen i Skollerud skog, gikk så derefter med Ole Hansen til Narve Veme hvor Ole for ham leste opp den kontrakt som var gjort mellem dem. Efter Narves tilspørgelse sa Mikkell Veksal at han ikke visste om dette var det samme tømmer som var i grimen i Heggendammen.

S.131

Amund Veksal prøvet at som han ei rettere kan minnes var sommeren 1686, da fulgtes han etter sal. Ole Hansens begjæring med ham og Jørgen Oppen opp til Skollerudseteren, for å være vitne til at merke endel tømmer, som Narve Veme hadde hugget i Skollerudskogen. Og som de kom til seteren, da møtte Ole Skollerud dem, og viste dem hvor tømmeret lå. Endel var lundet og endel var ulundet, og de merket det med sal. Lars Larsens merke. Gikk så han med Jørgen Oppen, Mikkell Veksal og Ole Hansen til Narve Veme, hvor Ole tilspurte ham hvorfor han hugger i Skollerud skog, og om han ikke visste om hva den kontrakt formeldte, som var imellem hans husbond og ham. Dertil svarte Narve, om der er huggen der, er det meg uvitterlig, og imot min vilje, og sa at han hadde leid karle til å hugge, og kunne ikke alltid være med dem. Og sa at han ville heller at det skulle hugges en øks i ham, enn at det skulle hugges i Skollerudskogen med hans vilje. Og sa at om han ville ha skogen fri, så kunne han sette en risgård eller delestener imellem. Vinteren etter var Jørgen Oppen og Amund igjen med Ole Hansen i Skollerudskogen, da var fornevnte tømmer utkjørt, men visste ikke hvem der hadde kjørt det ut.

Jørgen Hågensen Oppen prøvet som Amund Veksal.

Ole skollerud prøvet at han var med Ole hansen og de andre fornevnte og merket det tømmer som var hugget av Narve Vemes folk,

S.131 B.

tilsammen tre og tyve tylter. Og efter den contract som var gjort om delet, var tømmeret hugget i Skolleruds egedeler. På Sr. Gabriel Brons tilspørgelse sa Narve Veme at han ikke visste at han uti det år hadde levert mere tømmer i Heggen enn den foranrørte grime.

Gabriel Bron la frem en skriftlig attest av Amund Siversen og Ole Hansen, dat.17.juni 1691.

Såsom Narve Veme nestleden 24.febr. berettet at han hadde levert sin regnskapsbok til Gabriel Bron, og ikke fått den igjen, så erbød seg Sr. Gabriel Bron ved sin ed at bekrefte at Narve fikk samme regningsbok med seg igjen av cammerset. Derpå avla nå Sr. Gabriel Bron sin bogered.

Den copi av sal. Ole Hansens regning, som hans efterleverske var hitstevnet med, ble nå av henne fremstillet, som sier at være skreven med Ole Hansens hånd, dog uten noen hånds underskrift.

Ble så av Sr. Gabriel Bron fremlagt sal. Ole Hansens regnskapsbok for 1687.

Saken ble opptagen til neste alminnelige saketing.

SAKETING PÅ GOMNES TINGSTUE I HOLE 6.juli 1691.

S.132 A.

Lagrette: Hans Averøen, Anders Sørum, Anders Bye, Ole Nakkerud, Engebret Ullern, Halvor Bråten, Anders Solum og Tarald Solberg. Var overværende Ko.Maj.Fogd Sr. Henrik Pettersen.

Monsr. Christen Tommesen på hr.secretær Sr. Lorentz Rolls vegne, uti rette fordret Sr. Jacob Luth for en obligasjons rest av capital og rente, hvorpå tilforn er erhvervet dom den 30.juni 1688. Jacob Luts obligasjon in originale dat.13.febr.1673. Jacob Lut møtte ikke. Jens Mattisen Sass forkynte hans forfall, at han var på Bragernes. Jacob Lut forelegges å møte til neste ting for å lide dom.

Lars Simensen Dramdal av Eiker efter inngiven varselseddel av 12.juni 1691, uti rette fordret Sr. Christen Christensen angående Peder Simensens halve sag i Stor Heieren og 4 ødegårder, som Christen Christensen seg tilholder, imot Lars Simensens adkomst av Peder Simensen på samme gods, hvorom han nu inngav en regning og avståelse av ham, dat.1.sept.1681. Christen Christensen lot lyse sitt lovlige forfall, at han er med svakhet beheftet. Saken beror til neste alminnelige saketing.

ALMINNELIG SAKETING PÅ TRØGSTAD TINGSTUE 8.juli 1691.

S.132 B.

Lagrette: Knut Veien, Nils Hverven, Peder Berg, Størk Sørsdal, Johannes Grønvold, Anders Bårnås, Tore Knestang og Gudbrand Berg. Overværende Ko.Maj.fogd Sr. Henrik Pettersen.

Ko.Maj.fogds fullmektige tjener Christian Tommessen fremstillet for retten et fengslig anholden kvinnfolk, Sigri Helgesdatter, for hennes lettferdige og løsaktige levnet, hun en lang tid har begått med Halvor Olsen Blikrud i hans ekteskap, og siden han ved Capittelretten ble skilt fra sin forrige kvinne, og med ham avlet tre barn.

Sigri Helgesdatter møtte selv i retten og vedsto at hun har avlet tre barn med Halvor Blikrud, det ene mens han var i ekteskap med hans forrige kvinne, Jøran knutsdatter, og de to etter han ble skilt fra henne. Men hun beretter at hun uti forleden høst er blitt ektevidd med Halvor Olsen, hvorom hun fremla et skrift på ustemplet papir, som skulle være en attest av en prest i Stavanger len, som hun sier skal ha viet dem, dat. Gevedal 16.aug. 1690.

Christian Tommessen hevdet at dette var en falsk og uriktig attest. S.133 A. Sigri Helgesdatter ble for sådanne bedrifter dømt til å lide og straffes til kagen, item forvises og rømme fra Akershus stift. Hun var intet eiende uten det hun går og står uti.

Christian Tommessen på fogdens vegne i rette fordret Baldzer Hågensen Skredder for begangen leiermål med Magnild Torbjørnsdatter, så også stevnet henne for samme leiermål.

Herom ble ført to vitner, bygdelensmannen Peder Rasmussen og Peder Nilsen Mellingen, som ved ed testeret at de to var lovlig stevnt. Men ingen av dem møtte, og ble forelagt å innstille seg til neste ting.

Fogden Sr. Henrik Pettersen foregav å ha latt hitcitere Johannes Egge, Iver Hjelle, tord Breien, Kristoffer Røyseng og Peder Tommessen Ask, for at de nu ivår skal ha nedrevet fire seterboer på Lille Ask seteren, som Tore Røsholmen, Jacob Vesteren, Ole Hønekilen, Morten Skomaker og Ole Larsen, samtlige boende i Hole prestegjeld, untagen Jacob Vesteren, ved eige og leie vært til- S.133 B. hørig og fulgt over tredve år, og av dem og deres formenn gitt leie til Ask og Lerbergs besittere.

Hans Ask nu tilstod at Tore Røsholmen har betalt et års seterleie siden han kom til å bruke gården, men ei videre.

De fornevnte innciterede møtte alle untagen Peder Tommessen Ask, på hvis vegne Kristoffer Røyseng svarte, at han er umyndig og står under formynderskap. De vedgikk å ha nedrevet de fire seterboer på Lille ask seteren, og av den årsak at de lå uti hjemmehavnene til deres gårder og uti deres slåttemyrer.

Jørgen Larsen som landherre til Hjelle, Egge og Breien, svarte på sine landbønders vegne, og mente at de fornevnte folk av Hole prestegjeld, som har brukt fornevnte seterboer, bør bevise at samme boer har vært dem tilhørig eller oppbygd av dem, som de ennu ikke har bevist noen hjemmel eller adkomst til.

Saken ble forfløtt til neste alminnelige saketing med forelegg at de fornevnte folk av Holebygden til da fremskaffer hva bevislighet de har til fornevnte seterboer at være dem tilhørig. Ellers tilspurte fogden de fornevnte innstevnte, om de tilregner seg at være eigende de fornevnte seterboer. Dertil svarte de, at det kan de gjøre bevislig til neste ting.

Ko.Maj.fogd Sr. Henrik Pettersen uti rette fordret Torkild Karlsen Flaskerud for undermåls tømmer han skal ha hugget imot Kongl.Maj.s forordning. Til prov og vitnesbyrd fremstilte han bygdelensmannen Peder Rasmussen, Anders Jørgensen og Truls Semmen, som efter avlagt bogered uti Torkild Flaskeruds egen nærværelse, provet samstemmig, at de nestleden i mai måned begransket en del furu og sagtømmer av Torkild Flaskeruds hugst, som var beliggende på hans land ved Flaskerud. Deriblant fantes en del rotender som efter deres riktig opp-palming, ikke holdt femten palm to fot fra roten. Det var tolv rotender og derover, som ikke holdt mål, som efter deres skjønn var hugget siden Ko.Maj.s nådigste forordning in anno 1688 var utgåen.

Torkild Flaskerud mente at han ikke hadde hugget noe imot kongens forordning, og sa da hans stefader Tosten Bergsund at Torkild har brukt og skattet for Flaskerud uti to år.

Fogden protesterte og påstod efter Ko.Maj.s nådigste forordning som her er publisert den 14.nov.1688, at Torkild Flaskerud bør være forfalden med hans straffs bøter, nemlig ti riksdaler for hvert tre, samt å erstatte denne prosess's omkostning.

Torkild Flaskerud ble dømt til å bøte ti riksdaler for hvert av de tolv trær, samt fire riksdaler i omkostning innen 6 uker.

S.134 B.

Karen sal. Mr. Jørgen Jørgensen ved sin befullmektigede, Madz Engebretsen, med fullmakt av henne dat. Hafn den 30. 9br.1689, fordret dom over en del av hennes debitorer her i prestegjeldet: Marte Larsdatter, som nu er Mikkel Veksals hustru, skyldig 31 rdl 2 ort. Må betale innen 15 dager med 2 rdl i omkostning. Siver Tandberg skyldig 33-1-18, med 2 rdl i omkostning. Hans kvinne møtte og hevdet han bare var skyldig 11-3-18. Ble tilfunden å betale sistnevnte beløp.

Samuel Hansen Arctander på sin broder Christoffer Hansens vegne, uti rette fordret Truls Aslaksen Semmen for hans utstedte pantebrev på Hunsdalen, lydende på 40 rdl. Fremla det av Truls Semmen til Ingeborg, sal. Hans Hansens, utstedte pantebrev på 40 rdl, dat.30.juli 1674.

S.135 A.

Nok fremla Samuel Hansen en dom av visesorenkriveren monsr. Christian Møller utstedt den 5.juli og 15.aug.1690, hvorved samme pant er Christoffer Hansen frakjent, og derfor igjen å ha sin regress til Truls Semmen.

Og til bevis at fornevnte pant i Hunsdalen er Christoffer Hansen arvelig tilloddet efter sin sal. fader, anviste Samuel Hansen det efter hans sal. fader forfattede skiftebrev, dat.6.okt.1682. Truls aslesen Semmen sa at han på samme pantebrev hadde betalt 36 tylter tømmer.

Samuel Hansens fremla en regning med Truls Semmen den 23.febr.1682. Truls Semmen sa at han med prov og Vitnesbyrd kunne bevise å ha levert mere tømmer enn der finnes avskreven på regningen. Truls Semmen ble tilfunden å betale de 40 rdl med pågående renter, item 4 rdl for denne prosess's omkostning.

SAKETING PÅ TRØGSTAD TINGSTUE 9.juli 1691.

S.135 B.

Samme lagrettesmenn som på tinget igår.

Var overværende bygdelenismannen Peder Rasmussen.

Jesper Gregersen i rette fordret Tosten Bergsund og hans ste-sønn Torkel Flaskerud med deres odels- og pantebreve for Flaske-ruds jord og egedeler, eftersom Jesper Gregersen seg skogen be-rettiget formener, hvorom han fremla et brev av Ole Bjerke til Erik Jacobsen, rådmann i Christiania, dat.9.april 1619.

De innstevnte Tosten Bergsund og Torkel Flaskeru møtte i rette, og ble av Tosten fremlagt det efter sal. Halvor Flaskerud for-fattede skiftebrev, dat.16.okt.1685. Og var Tosten Bergsunds på-stand at når samtlige sal. Halvor Flaskeruds arvinger vorder her tilstevnt, skulle han videre bli svart. Han pretenderet kost og tæring av Jesper at erstattes.

Tosten Narvesen Bergsund fordret dom over endel av sal. Karl Bergsunds debitorer, efter anviste skiftebrev efter sal. Karl Bergsund, forfattet den 2.og 3. 9br.1682:

Sal. Nils Villadsens (kvinne) for 30 rdl. På hennes vegne svarte Anders Jørgensen, at hun er i stor armod og fattigdom og svak-het, og har intet å betale med. Hun ble tilfunden å betale innen 15 dager.

Søren Andersen Moss for 7 rdl og 1 tylt 9 stokker furutømmer - 4 rdl 3 ort. Ander Jørgensen svarte at han ikke er skyldig mere enn 7 rdl, hvorpå han til Tosten Bergsund selv betalt 5 ort, og til Gjest Gundbjørnrud på Tostens eller sal. Karl Bergsunds vegne betalt 4 rdl på samme gjeld. Det siste beløp var Tosten ikke gestendig. Søren Andersen Moss ble tilfunden å betale 5 rdl innen 15 dager med 2 ort i omkostning.

S.136 A. Gudbrand Lunde kreves for 8 rdl. Han foregav ved An-ders Jørgensen at han har betalt 9 rdl til Tosten Bergsund, og var aldeles intet videre skyldig. Tosten måtte erstatte ham 2 ort i kost og tæring.

Harald Rustands enke Anne, fordres for 8 rdl 3 ort. Anders Jør-gensen svarte på hennes vegne at hun var aldeles intet skyl-dig, eftersom Tosten for ungefehr 8 år siden om våren, tok

en hest fra henne, som var given 10 rdl for. Tosten vedgikk dette, men han tok den ikke høyere enn for 6 rdl, og var ikke så meget verd med seletøy til samme. Men eftersom hun er gjort ganske "bosliden" efter sin mann, så var hun og ei pliktig noe videre efter ham å svare, hvorfor hun efter sådan beskaffenhet for denne fordring er frikjent.

Truls Semmen fordres for 20 rdl 2 ort. Han møtte, og sa han har gjort Tosten innvisning hos Anders Pay at nyde sin betaling av de tre års bruk som Truls skal ha i Skollerud skog. Hvorved Tosten lot seg for denne gjeld være fornøyet. Rønnaug Hovland kreves for 3 rdl. Hun lot ved Paul Haukedalen svare, at hun aldeles benekter samme gjeld. Men Tosten sa han ville føre prov og bevislighet, hvormed det også beror.

RETTERGANG VED HOLMEKJENN I ÅDALEN

21.og 22.juli 1691,

i den fra 8.okt.1690 forfløtte sak fra Vælsvannsseteren. Samme seks lagrettesmenn som i samme sak tilforn. Overværende Ko.Maj.fogds fullmektige tjener Christian Tommessen, samt bygdelensmannen Peder Rasmussen Rå. S.136 B.

Saken hadde vært oppsatt til 18.juni, men kunne da p.g.a. forfall ei foretages.

Anders Jørgensen inngav på citantenes vegne en av heradsbygdingene til hans høyexl.hr.Statholder Gyldenløv inngiven suppl. med påfulgte svar, den 20.aug.1678. Nok fremla han en annen deres til velb.Hr.amtmann Tonsberg inngiven suppl. med hans påfulgte svar den 11.juni 1690. Videre refererte Anders Jørgensen seg til Ko.Maj.s nådigste forordning, dat.6.sept.1688, des 8.post, som angår allmenninger.

På sal.commisar Lars Larsens barns vegne, fremstilte seg deres svoger, monsr. Jørgen Larsen, vohnhaftig på Hønen, og svarte at citantene ikke hadde gjort bevislig at det er eller har vært allmenning på disse steder, og formente de ikke hadde noen adgang til å fremfordre noen utveisbrev eller bevislighet for Skolleruds eidedeler. Mente at den tid de har ligget på Vælsseteren, har de hatt det i minde med des vedkommende, noe også deres fremførte to prov forklarer.

Og til å bevise Skolleruds eidedeler fremla Tosten Bergsund en sorenskrivers og lagrettesdom dat.9.juli 1678. Videre fremla han en sorenskrivers og lagrettesdom mellom Skolleruds og Bergsunds eidedeler dat.17.og 18.okt.1682.

Christian Tommessen på Ko.maj. fogd Sr. Henrik Pettersens vegne protesterte, at om enn ved den fornevnte dom bevises dele mellom Skollerud og Bergsund går i Tyvenborgen i lengden, så mente han at Tosten Bergsund bør bevise hvormed hans eidedeler skulle gå og strekke seg i bredden, og om Hans Ko.Maj. der bør ha noen allmenning eller ikke. S.137 A.

Tosten Bergsund møtte og svarte at han med sin gård i Bergsunds eidedeler uti bredden eier og holder seg til andre angrensende gårders eidedeler vedtager.

Ole Skollerud var selv tilstede og gav monsr. Jørgen Larsen fullmakt på sine vegne til å svare til saken, og også søke og tiltale de heradsbygdingen for ulovlig tiltagen seter og febeite. Anders Jørgensen på heradsbygdingenes vegne foregav at Tosten Bergsunds eiger, efter hans foregivende, skal strekke

seg i lengden fra Kippesteinen til Tyvenborgen, som er halvtredje mils vei, og Anders formener å være alt for lang utvei for en fjerdings skyld. Og som denne av heradsbygdingene oppbygde seter er beliggende nordøst ved Holmenkjennet, så formener han at Tosten Bergsund bør bevise hvorvidt hans egedeler ~~kan~~ strekke seg uti bredden. Hvis han ikke det kan, da bør Tostens stevнемål ikke komme dem til nogen hinder, men de fremdeles bør nyte deres oppbygde seter efter Ko.Maj.fogds muntlige bevilgning.

Tosten Bergsund svarte at det ikke er halvtredje mil fra Kippesteinen til Tyvenborgen, som idag regnes for fem fjering, og dog for mestedelen unyttig land, og svare lite og ringe tømmereskog i samme strekning bestående. Hva bredden angår på nordre side, skal han svare dertil når noen søker og stevner ham. Heradsbygdingene har ikke bevisliggjort å ha noen hjemmel av fogden til denne nyoppbygde seter. S.137 B.

Anders Jørgensen tilspurte Truls Semmen som odelsmann til Flaskerud på sin hustrus vegne, om han tilegnet seg noen egedeler til Flaskerud hit til denne seter ved Holmekjenn. Hvortil Truls svarte, at hverken han eller hans sal. værfader Halvor Flaskerud, har kjent seg lenger eige til Flaskerud enn til Breikjenns-
oset og til Breikjennsdypet.

I ligemåte tilspurte han Kristoffer Haldum og Knut Ve hvor langt de tileigner seg deres dernest liggende gård Gundbjørnrud. Hvortil de svarte at de eigner seg ei at gå lenger enn Flaskeruds eiger, efterfornevnte Truls Semmens tilstand.

Christen Tommessen formente at Tosten Bergsund bør skaffe bevis for hvorvidt hans egedeler bør strekke seg i bredden, hvorav kan fornemmes hva rett hos Ko.Maj. kan tilkomme.

Truls Semmen foregav at der er provsbrev om utveiene til Flaskerud, som han sa var uti Peder Tosseviks være, og sa han ville stevne ham irette med samme brev, efterdi han ikke har kunnet få dem av ham i minnelighet.

Saken ble forfløtt til neste alminnelige saketing.

ALMINNELIG SAKETING PÅ TRØGSTAD TINGSTUE 14.nov.1691.

S.146 B.

Lagrette: Nils Hverven, Anders Bårnås, Knut Veien, Tore Knestang, Peder Berg, Gudbrand Berg og Størk Sørsdal.

Var hos og overværende voris gunstige hr.amtmann velb. Mathias Tonsbergs fullmektige tjener monsr. Johan Steinkuhle, Ko.Maj. fogd Sr. Henrik Pettersen og bygdelensmannen Peder Rasmussen Rå, og menige almue. Det ble først tinglyst og publisert forskjellige offentlige anordninger.

Velfornemme mann Sr. Gabriel Bron fordret endelig dom i den oppsatte sak over Narve Halvorsen Veme, som selv for retten var tilstede.S.147 A.

Dom: Sr. Gabriel Bron hadde på egne og på Sr. Peder Sørensens vegne tiltalt Narve Veme for 22 rdl 2 ort, som han skulle være dem skyldig. Narve Veme hadde protestert og sagt han hadde levert tredve tylter sagtømmer i Heggendammen, som han ei er godtgjort for, og at han hadde levert sin bondebok til Gabriel Bron, som han ikke hadde fått igjen. Gabriel Bron hadde ved sin ed bekreftet, at Narve hadde fått samme bondebok igjen. Ikke des mindre finnes dette forklart i sal. Ole Hansens regnskap for 1687, at han den 14.april og 12.mai hadde annammet av Narve Veme 24 tylter 10 stk tømmer, a tylden 5 ort, som ham således tilført og godtgjort. Og Narve hadde i 1687 ikke levert mere tømmer i Heggendammen enn den omtvistede grime. Narve Veme ble derfor tildømt å betale de 22 rdl 2 ort innen 15 dager + 12 rdl for denne langvarige prosess.

S.147 B.

Ko.Maj.forrige fogd Sr. Christen Christensen ved sin tjener Christen Christensen lot tilspørre almuen om de to gårder Sundby og Krakkestad jo har ligget øde og ei vært brukt annet enn for skattene for de to årene 1678 og 1679. Almuen svarte at de samme gårder i lang tid ligget øde, og det er ingen vitterlig at de uti fornevnte to år har vært brukt anderledes enn for skatten, og ei noen landskyld er svart derav for samme årringer.

Lagrette: Engebret Ullern, Ole Nakkerud, Halvor Bråten, Anders Bjørnstad, Tarald Solberg, Anders Sørum, Hans Averøen og Tore Røsholmen. S.148 A.

Var overværende voris gunstige hr.amtmann velb. Mathias Tonsbergs fullmektige tjener monsr. Johan Steinkuhl og Ko.Maj.fogd Sr. Henrik Pettersens fullmektige tjener Christian Tommessen, bygdelenmannen Johannes Svarstad samt menige tingalmue. To av Ko.Maj.s nådigste forordninger ble publisert.

Ko.Maj. forrige fogd Sr. Christen Christensen lot ved sin fullmektige tjener Christen Christensen tilspørre almuen om de to finneplasser på Krokskogen som Mattis Gregersen Finne og Lars Siverson Finne tilforn har påbodd, har vært brukt eller bebodd for skatter og Landskyld for de tre årene 1678, 79 og 80. Almuen svarte at de to finneplasser har ligget øde siden de to finner flyttet derfra, efter skogens uthuggelse, for ungefehr 16 år siden.

Nok var han begjærende tingalmuens sandhets tilstand om den gård Vestre Bjørke her i Hole gjeld, som Ole Hågensen påbodd, om den ikke for ungefehr tretten år siden er utbrendt av vådeild. Almuen svarte at gården altsamme avbrendt. Ole Bjerke som S.148 B. her ved retten var selv tilstede, vedstod at Christen Christensen efterlot ham både skatten og kongens landskyld for samme år det brente for ham.

Nok tilspurte Christen Christensen om den avdøde fange Gudbrand Olsen var noe eigende, hvorved hans fengsel og prosessens omkostning kunne svares. Almuen svarte at han levde i armod og fattigdom.

Ko.Maj.fogd Sr. Henrik Pettersen ved sin fullmektige tjener Christian Tommessen lot tilspørre almuen angående det støkke engeland kalles Søhols ødegård, som sal. Mette Snell har gitt til klokkerembetet, og er stående i landtall for et halvt skip-pund tunge, om det ikke noksom vitterlig at klokkeren hverken selv eller noen annen har kunnet bruke samme engeplass, for-medelst den er ikke god for så stor skyld, som den er satt for. Almuen svarte at ingen kan bruke den for så stor rettighet som den står for.

Monsr. Povel Ibsen av Christiania ved sin befullmektigede ste-sønn monsr. Torkild Kjellsen, fordret dom over endel for gjeld, nemlig:

Hans Pedersen By for skyldig 8 rdl 3 ort 17 skilling. Hans By vedstod, og ble tilfunden å betale innen 15 dager med en daler i omkostning.

Ole Hågensen Bjerke for 15-1-4. Han møtte og anviste Torkild Kjellsens seddel av 13.mai 1690 på to tylter 9 stk. grantømmer på mål og 4 tylter 6 stk. på undermål, tilsammen 6 rdl 1 ort. Ble tilfunden å betale 9 rdl 4 sk. innen 15 dager med 1 rdl i omkostning.

Nils Rolfsen Bjerke for 11 rdl 13 sk. Møtte og gjelden vedgikk. Sa at han i nestleden våres derimot hadde levert ved Spålen 7 tylter grantømmer, hvilket Torkild Kjellsen var gestendig, men det er ikke ennu annammet, så hvorfor nu ikke søkes noen dom over Nils.

Birgitte, sal. Gunvald Viks, står i restandsen for 7-1-20.

Hennes mann Isak møtte og sa at ha hugget 7 tylter tømmer til des betaling, hvilket Torkild sa skulle godtgjøres ham når tømmeret leveres. Men Torkild var dom begjærendes for riktighets skyld. Birgitte ble tildømt å betale innen 15 dager 3 1/2 ort.

Håvald Knutsen By skyldig 5 1/2 rdl 1 sk. Ble tilfunden å betale innen 15 dager med 2 ort 16 sk i omkostning.

Hr. Jens Pedersen Skive (Skifue), capellan i Lier, ved sin befullmektigede Ole Andersen Hervig uti rette fordret Johan Tommes-

sen Domholt for 24 rdl 3 ort 17 sk. med renter fra 1.juni 1682.

Han inngav et "udtag" under Hr. Jens's hånd av det efter hans S.149 B. hustrus broder, sal. Hans Hansen Riber forfattede skiftebrev, med foregivende samme gjeld hans hustru arvelig tilfalden, dat. 20.okt.1691. På Johan Tommessens vegne møtte Rasmus Rasmussen, boende i Domholt og begjærte at citanten uti rette måtte produsere hva obligasjon han fordrer denne gjeld efter, etc.

Da citanten ikke hadde fremført noen lovlig bevislighet for sitt krav, er Johan Tommessen ei pliktig noe at svare før lovlig bevislighet forestilles.

Nok ble av fornevnte Ole Andersen på Hr. Jens Skives vegne i rette fordret Anders Kolbjørnrud, dog hans formann Halvor Bjerke nevnes i stevningen, for 1-1-12, som sal. Halvor Bjerke skulle være skyldig til sal. Hans Hansen. Anders Kolbjørnrud møtte, og sa seg og sin hustru aldeles intet om samme gjeld vitterlig. Item sa Anders Åsterud å ha hørt av Ole Bjerke, som har sal. Halvor Bjerkes datter, at han heller ikke er samme gjeld bevisst. Altså vites ikke imot lovens 5.boks 13.cap. 45. art. at kan tilfinne Anders Kolbjørnrud fornevnte fordring at betale.

Monsr. Anders Hansen Pay av Bragernes i rette fordret SR. Jacob Lut til å gjøre avregning med ham, og for hvis han blir skyldig, lide dom.

S.150 A. På Jacob Luts vegne møtte Rasmus Rasmussen. Saken ble oppsatt til 14.des.

Samme lagrettesmenn som igår.

Torkild Kjellsen på sin stefader monsr. Paul Ibsens vegne, i rette fordret sal. Søren Horums enke, Ragnhild Kristoffersdatter, for 14 rdl 3 ort 1 skilling, som hennes sal. mann var skyldig til sal. Hr. etatsråd Lund. Ragnhild svarte at hennes mann derimot hadde levert 8 tylter furutømmer i Spålen, som hun mente , bør komme henne til gode. De ble enige om at enken skulle tale med Paul Ibsen selv.

I saken oppsatt fra 6.juli mellem Sr. Lorentz Roll som citant og monsr. Jacob Lut, ble nu av bygdelenismannen Johannes Svarstad på citantens vegne fordret dom. For Jacob Lut møtte ingen.

S.150 B. Jacob Lut var ved dom av 30.juni 1688 blitt tildømt å betale det som rester på hans obligasjon på 463 rdl 3 ort, av 13.febr. 1673 + renter m.m. til sal. Jacob Direksen, Jacob Lut ble nå tildømt å betale 206 rdl 2 ort 3 sk. innen 15 dager til Jacob Direksens arvinger + 6 rdl i omkostning.

Monsr. Anders Hansen Pay av Bragernes i rette fordret Sr. Jacob Lut fordi han uten føye og lovlig adgang har søkt arrest på

S.151 A. endel master, hans masteflåte sønderrevet og endel trær derav uthentet.

Til prov innstevnt Peder Rasmussen Rå, Hans Averøen, Julius Gile, Ole kristoffersen og Mads Bråten.

På Jacob Luts vegne møtte hans befullmektige Rasmus Rasmussen. Peder Rasmussen Rå provet at han tillike med Julius Gile nestleden 8.okt. var i Domholt hos Anders Pays masteførere Ole Kristoffersen og Mads Bråten, samt Nils Jensen og Kristoffer Eriksen, for på Jacob Luts vegne og fogdens befaling å forkynne arrest på fire tylter master som lå i en flåte i elven blant andre flere master. Den 20.okt. derefter kom Peder Rasmussen og Julius der igjen for tillike med Hans Averøen å palme samme fire tylter master, som befantes å være tatt ut og separert fra de andre master, og var liggende ut med den annen ved (vid) ved Stadumlandet. Jacob Lut lot ved sine folk henføre dem på den østre side uti sitt landhengsle, tillike med et stort tre som Jacob Lut sa også var huggen

i hans skog i Siknes-skogen. Derefter hadde de palmet samme fire tylter og et tre, og gitt samme palming til Jacob Lut, hvortil han seg refererer.

Julius provet samme ord enstemmig med Peder Rasmussen, likeså Hans Averøen.

S.151 B. Efter Anders Pays tilspørgelse vedsto Peder Rasmussen og Julius Gile, at de fire tylter og et tre lå iblant den anden Anders Pays ved (vid), men de aktet ikke om den var i en eller to flåter, og kunne ikke annet fornemme enn at den lå hel og seilferdig. De visste heller ikke å gjøre å gjøre noen forskjell på de fire tylter og den anden hans ved, før Jacob Lut selv lot separere den og sa det var den nyeste ved som var huggen i hans skog.

Ole Kristoffersen og Mads Håvordsen Bråten provet at for ungefær fem uker siden var de beliggende i elven der ved Domhlt med to mæsteflåter tilhørende Anders Pay, og var femten tylter og noen trær, og var dermed ganske seilferdig og skulle gå til fjords om de hadde hatt vind. Da kom peder Rasmussen og Julius Gile og

S.152 A. på Jacob Luttas vegne forkynte dem arrest på fire tylter mæster, som lå blant den anden ved. Turde de så ikke befatte seg med veden før de fikk gitt Anders Pay det tilkjenne. Kom så Jacob Lut to dager derefter med sine folk, løste begge flåtene sønder, og tok ut fire tylter og et tre, som de la for seg selv i Jacob Luttas hengsle. Tre eller fire dager derefter kom Anders Pay selv deropp og fikk veden løs av arresten, hvorefter de samlet flåtene igjen, og gjorde dem seilferdige. Fire karer arbeidet med det, og det tok seks eller syv dager fra veden var arrestert til de fikk den seilferdig igjen. Anders Pay tilspurte dem om imidlertid var nogen så stor forhindring av vind og uvær, at de jo kunne ro veden over til Skjærdalen, og dra den langs landet med tauer. Hvortil de svarte at de ville ikke ha noen vind til å seile ut med den, men det var så stille vær at de kunne vel ro den over til Skjærdalen og siden dra den med tauer, som Anders Pay tilforn hadde befalt dem. Hvilket de og siden måtte gjøre, den tid de kom ned med den. Videre tilstod de at de var forhindret av storm og uvær alt fra tirsdag som de, efter arrestens løsgivelse, fikk flåtene seilferdige, og til om fredagen i den annen uke derefter, og kom til Vikersund dermed om søndags aften dernest efter.

Da denne sak er dependeret av en annen sak, som Jacob Lut har

stevnet til Nordrehovs ting, om at de foromrørte master skal ha vært hugget uti hans skog, så ble saken forfløtt til nestkommende 14. desember.

Johan von Cappelen på Bragernes ved Knut Olsen Ryber irette fordret på Sigri, sal. Søren Simensens vegne, lieutenant Anders Bron for gjeld, og irettela en obligasjon av lieutenant Bron til Søren Simensen i Fredrikshald utstedt på 23 daler 16 skilling, dat. 3. mars 1687.

S.153 A. Nok fremla han en særfordring under Sigri, sal. Søren Simensens, hånd på 9-3-8.

På Anders Brons vegne fremstilte seg sergeant Hans Skøt, som sa at løytnanten vedgikk obligasjonen, men ikke særfordringen, som skal være inndratt i obligasjonen. Herom avviste han en regningsseddel av sal. Søren Simensens broder Peder Simensen, dat. 3. mars 1687. Knut fordret dom i saken.

Veledle og mannhaft lieutenant Anders Bron ble tilfunden å betale obligasjonen på 23-0-16 innen 12 uker til sal. Søren Simensens arvinger + 3 rdl i omkostning.

Lars Simensen Dramdal av Eiker igjen irette fordret den fra 6. juli forfløtte sak, mot Christen Christensen om den halve saken med tilbehør i Heieren.

På Christen Christensens vegne møtte hans tjener Christen Christensen, og inngav et skjøte av Peder Simensen til Christen

S.153 B. Christensen utstedt på sin halve sag i Heieren med tilbehør, dat. 16. juli 1677.

Nok fremla han et skjøte av monsr. Jørgen Larsen til Christen Christensen utstedt, på odelsrett til påstevnte sag og gods, dat. 10. aug. 1679.

Videre fremla han en kontrakt om fullkommen avståelse av Peder Simensen til Christen Christensen, dat. 12. april 1683.

Lars Simensen protesterte mot samme brev, med formening at det ikke kan prejudisere hans irettelagte brev og adkomst, som er meget eldre. Saken oppsatt til 14. desember.

De samme lagrettesmenn som betjente retten lørdag den 14.Hujus, untagen Ole Knestang, i hvis sted inntrådte Engebret Veisten.

Sr. Jacob Lut i rette fordret Paul Hval og Harald Øren for de uten hans tillatelse er innfalt i hans gård Nes's egedeler, og der både ifjor og i år hugget og utdrevet master, så og uti et skogstykke kalles Siknes. Formener de derfor bør lide og stå tilrette efter stevningens videre bemeld, dat.28.0kt.1691.

Til prov i saken er innført Ole Knestang, Anders Åsterud, Hågen Siknes, Knut Olsen soldat, Anders Døl og Halsten Trulsen Bjørvik (= Bølgen), så og Erik og Gudbrand Nes.

De innstevnte Paul Hval og Harald Øren møtte selv personlig for retten og tilstod at det de hadde hugget og utdrevet av Nes-skogen i år, og et tre ifjor, det hadde Anders Pay leiet dem til, og han er deres hjemmelsmann dertil, som de og formoder at han vil holde dem fri og skadesløs.

Ble så av Jacob Lut fremstillet endel prov, som efter avlagt bogered, provet som følger:

Ole Andersen Knestang provet at han tillike med Anders Åsterud og Hågen Sikkenes nestleden ungefehr 8 dager før St.Hansdagen, var med Jacob Lut i Sikkenes-skogen, liggende til Nes i Ådalen, for å se over samme skogstykke, hva master der kunne finnes i behold, og om der fantes noen å være huggen. Og som de kom opp i skogen, da befant de en tylt og sju master å være nedfelt, som ikke enda var oppgjort eller noe merke på. Da befalte Jacob Lut dem å merke samme ved (vid) med hans merke, som de og gjorde. Derefter befalte han dem å ^stte hans merke på alle de master som fantes i samme skogstykke, som ennu da sto på rot, hvilket de også gjorde, men de kan ikke erindre hvor meget det var som de merket på rot. Blant trærne som var nedfelt, befantes et tre som under fellingen var slått av et stykke av toppen, og samme tre holt to og tjuge palm ved roten, da de palmet det. Anders Åsterud provet like ord og enstemmig med Ole Knestang. Hågen Sikknes hadde ingen forstand på palmingen, men provet at nogen stund derefter, kom Paul Hvals og Harald Ørens folk der opp i skogen for å opprede den nedfelte ved(vid), noe Jacob Lut forbød dem, og sa han var noget vred for det de hadde felt den.

S.154 B. Videre provet Ole Knestang at snart efter St.Hans-dag nestleden, da drog han og Knut Olsen soldat, Anders Døl og Halsten Trolsen Bølgen efter Jacob Luts begjæring opp til fornevnte Siknes skog,

og skulle felle for ham hvis master som fantes. Da de kom dit, befant de foruten det forrige omprovede, at være felt halvanden tylt master, hvike de merket ved roten med Jacob Lottes huggermerke. Dette var også nedfelt av Paul Hvals og Harald Ørens folk, som var der til stede. Og Ole Knestang forbød dem i to vitners nærvær, nemlig Erik og Gudbrand Nes, på Jacob Lottes vegne å befatte seg mer med samme master eller noe i Siknes skog, hvilket Erik og Gudbrand Nes nu her for retten prøvet og tilstod etter avlagt ed.

Etter tilspørgelse tilstod Erik og Gudbrand Nes, samt Hågen Siknes, at ifjor høst hadde Pål Hval og Harald Øren med deres folk, da de kom neddrivendes med master fra Haugsrud, hugget et tre ved Flatøen i Nes-skogen, som de tok med seg. Nok videre tilstod Hågen Siknes at han var ikke hjemme da de hugg dette treet, men da han kom hjem, spurte han dem hvor de hadde vært. Da sa de at de hadde vært borte og hugget et tre ovenfor hengslet. Erik og Gudbrand Nes hadde ikke kjennskap til at det var hugget mere enn de tre tylder og to trær av Paul Hval og Harald Øren, som nu her for retten er prøvet om.

S.155 A. Men Hågen Siknes tilstod at det var tre tylder og sju trær som i forleden sommer var utdrevet av Siknes-skogen, og foruten sier han at de i forleden vinter har hugget og drevet ut fra annensteds i Nes-skogen to tylder. Hågen sa han talde samme to tylder i vannet mens han flåtet dem, men han talde ikke stubbene i skogen.

Anders Pay tilspurte vitnene om tømmeret fra Siknes-skogen var alt sammen ferskt og døktig, hvortil de svarte at såvidt de kunne se, var alt sammen ferskt, men om det var noe råte innvortes, det kunne de ikke vite.

Ble av Jacob Lut inngiven hans begjærte arrest og masters opppalming, dat.6., 7. og 10.okt.1691.

Paul Hval og Harald Øren forklarte at de har hugget for Anders Pay og utdrevet fra Nes-skogen først ifjor høst ett tre, nok i forleden vinter nedkjørte de av skogen til elven to tylder, og nu i forleden sommer av det skogstykke som de kaller Siknes, tre tylder og sju trær, og de fem tylder og sju trær ble alt utført på en gang, som var nu i høst ved korsmesse tid. Siden fornevnte utførsel har de atter hugget i høst i Nes-skogen to tylder og fire trær, dog ikke på det sted som de kaller Siknes skog, og det er nu nylig utført og ligger ved Heenslandet. Paul Hval og Harald Øren bekreftet ved ed, således i sannhet at være.

S.155 B. Monsr. Anders Pay inngav sitt skriftlige innlegg dat.14.Hujus, hvor han går Paul Hval og Harald Øren uti hjemmels sted. Han fremla også en missive og en kontrakt av Jacob Lut, dat.30.aug. 1690 og 20.des.1690.

Anders Pay var begjærende at Jacob Lut ville i retten fremvise Anders Pays missive, som han forskyter seg til. Lut svarte at han ikke har den missive, eller vitterlig hvor den er.

Anders Pay sa videre at han kunne gjøre bevislig at han har latt Jacob Lut vite både muntlig og skriftlig om den ved (vid) som da allerede var huggen, at han ville ta tall på den, førend den ble ført fra Neslandet. Samme påberopende vitners navn gav han å være monsr. Christen Tommessen, Anders Jørgensen og Mattis Knutsen med mulig flere. Han begjærte derfor oppsettelse i saken, så han kunne få ført samme vitneprov. Formente også at Jacob Lut burde gjøre sin ed, at Anders jo har gjort ham bekjent om det ene tre som var huggen ved Flatøen, efterso Jacob Lut benekter dette. Og dersom Jacob Lut ikke derpå vil gjøre ed, da erbyder Anders seg derpå til ed.

Efter Jacob Luts tilspørgelse om Anders Pay kan benekte at de seksten spirer som hans kontrakt melder om, jo at være utkommen til Vikersund, og av hva årsak han dem ikke ville annamme, svarte

S.156 A. Anders Pay at sådanne spirer som Jacob Luts kontrakt ommelder, ei heller var kommen til Vikersund, langt mindre ham tilbøden til den tid som Lut seg obligered dem at levere. Visste og ei at der var kommen nogen spirer fra ham før St.Hansdag.

Ble så av Jacob Lut fremlagt Christian Kleboes seddel på endel trær han har latt levere i Vikersund, dat.22.juni 1691.

Anders Pay vedstod at han hadde gitt Christian Kleboe ordre til å annamme den ved (vid) efter Jacob Luttets kontrakt, såfremt den utkom 8 dager før St.Hans dag, men ei siden, og såfremt den var av den beskaffenhet som kontrakten tilholder. Anders Pay ei benektet at fornevnte ved jo kunne være sluppen siden den 22.juni, og ble meget sluppet idag den tid.

Saken oppsatt til 10.desember.

Belangende den forinnførte sak fra nestleden 22.juli fra åsteden ved Holmekjenn i Ådalen, ble retten nu betjent med de samme lagrettesmenn, nemlig Mads Lerberg, Iver Hjelle, Lars Bergsund, Lars Somdalen, Johannes Grønvold og Kristoffer Røyseng.

På citantenes vegne fremstilte seg deres fullmektige Anders

Jørgensen. Av vederpartene møtte Tosten Bergsund og Karl Rødstød (Røste), og på Ole Skolleruds vegne møtte hans hans fullmektige monsr. Jørgen Larsen. Og som Truls Semmen ved rettens siste holdelse har foregitt at det skulle finnes et provsbrev uti Peder Tosseviks være om utveiene til Flaskerud, så fremstillet seg nu Peder Tossevik og benektet at han har eller har hatt noe sådant provsbrev.

Da efter tiltale, gjensvar og denne saks leilighet, er således

S.156 B. for rette dømt og avsagt:

Citantene av Heradsbygden har ikke bevist at det har vært eller er noen allmenning til deres bygdelag på de steder som omtvistet. To av deres fremførte prov, nemlig Harald Trulsen og Marte Guttormsdatter, som den 8.okt.1690 avla deres provning på Vælsvannsetervolden, meldte at en del av Heradsbygdingene, nemlig Sørum, Veksal, Veien og Bålerud, hadde for mere enn 50 år siden ligget til seters på Vælsvolden uti noen år, men at de sa at det var med Solve Vemes minde. Og de har aldeles ingen annen etterrettelig bevislighet fremført, som kunne eragte deres påstand til noen bestyrkelse. Derimot har vederpartene bevist med de av Tosten Bergsund fremlagte to dommer, at Skolleruds og Bergsunds eiger går i høyeste Tyvenborgen, hvor Sognedals eiger vedtager. Og de av en del av Heradsbygdingene oppbygde nye seterboer ved Holmekjenn, er uti skjelnet mellem Skolleruds og Bergsunds eiger efter fornevnte dommers utvisning.

Altså vites ikke med rette at kan bifalle denne fornevnte Heradsbygdingenes søkning og påstand, at de kan ha eller tilholde seg noen allmenning, seter, skoghugst eller annen bruk til deres gårder på fornevnte påstevnte og omtvistige marker, men bør seg derfra at entholde og avvike, samt deres der oppbygde seterboer at av-

S.157 A. fløtte innen nestanstående korsmesse. Hvis ikke det skjer, blir de grunneierene tilhørig.

Og såsom Tosten Bergsund og Ole Skollerud ved deres contrastevnemål søker og tiltaler samtlige Heradsbygdinge og Truls Semmen formedelst de har bemektiget seg deres påboende gårders underliggende fehavner, og med at oppbygge seterhuse, så bør samme Heradsbygdinge, og så mange av dem og med dem seg deruti har interessered, at svare og betale Skolleruds og Bergsunds besittere uti skadegjeld og denne prosesses omkostning, tilsammen ti riksdaler, som enhver sin quota har å betale innen 15 dager eller ved adferd efter loven hos dem at utvises.

Samme lagrettesmenn som på tinget igår.

Ole Siverson Vaker foregav at Peder Sørum seg urettelig vil tilkalle og tilholde en fjerding gods uti Søndre Hval. Da til at opplyse og forklare at samme fjerding gods var hans hustru og hennes salige broder Børge Berger tilhørig, så anviste han her for retten det efter sal. Børge Berger forfattede skiftebrev in originali, dat.8.juni 1683, hvorav han begjærte opplest den post om samme gods, som deruti står innført således: Ellers skal denne salige mann ha arvet uti Hval på Ringerike efter sin avdøde salige fader, Oluf Berger, med sin søster Gunild Vaker 1 sold korn landskyld, hvorav faller på hans lodd når 4 settinger avtages, som søsteren tilfalt, 8 settinger.

S.157 B. Monsr. Anders Pay på Bragernes på sin stefaders, Halvor Tollifsens vegne, fordret dom over Ole Andersen Knestang for 33 rdl 2 ort 18 skilling, som han ham er skyldig. Ole Knestang møtte selv i rette og vedgikk samme gjeld. Ole Knestang ble tilfunden å betale gjelden til Halvor Tollesen innen 15 dager med to riksdaler i omkostning.

Ko.Maj.fogd Sr. Henrik Pettersen fordret dom over Baldzer Skredder for løst leiermål med Magnil Torgersdatter, og mente de bør pleie sine fulle bøter for løst leiermål.

Baldzer Skredder møtte i rette og foregav at han allerede er fest og trolovet med samme kvinnfolk, dog vedgikk at barnet var et halvt år gammelt førend han festet henne.

Dom: Da Baldzer Skredder er fest og trolovet med fornevnte kvinnfolk, så vites ikke imot lovens 6.boks 13.cap. 1.art. at kan kjene ham til høyere bøter enn efter des foresigende, for seg selv halvfemte lodd sølv og for kvinnfolket halvt så meget, hvilket han innen 15 dager bør betale, eller ved adferd efter loven at utsøkes.

Jacob Paulsen av Bragernes som fullmektig på Christen Hafnevigs vegne uti rette fordret Engebret Tonen (Toen) og Anders Ferden for hvis de er ham skyldig efter riktig avregning, hvorom han inngav Christen Hafnevigs skriftlige innlegg, dat.13.Hujus. Videre

S.158 A. fremla han en copi av en beskikkelse som Anders Ferden og Engebret Amundsen skulle ha begjært av Byfogden på Bragernes til Anders Pay den 2.mars 1691, des videmeres copi under Mikkel Nilsens og Anders Sørensens hender.

Engebret Amundsen Toen møtte i retten på egne og på Anders Ferdens vegne, og inngav deres skriftlige innlegg, dat.14.Hujus. Jacob Paulsen inngav Christen Hafnevigs regning på hans fordring, dat.13.Hujus.

Ble så av Engebret Toen fremlagt den uti deres innlegg omrørte lagmanns dom, dat.22.juni 1691.

Jacob Paulsen begjærte at Engebret Toen og Anders Ferden skulle legge frem sine bondebøker fra Christen Hafnevig, som kan forklare kravene og confirmere deres beskikkelse til Anders Pay. Engebret Toen derimot svarte at han og Anders Ferden er gjerne overbødig at betale deres egen gjeld, nemlig de 53 rdl 1 ort og 8 skilling, og derfor ei fornøden at spørge videre enten efter bondebok eller beskikkelse. Men de 41 rdl 3 ort og 3 skilling som han krever dem for på Truls Semmens vegne, vet de seg ei pliktig at tilsvare. Sa og at de ikke kunne finne hverken bondebok eller beskikkelse.

Jacob Paulsen påstod at efterdi Engebret ei benekter å ha fått bondeboken, og ikke vil fremstille den, at de derfor bør være pliktig å betale fordringen efter deres bondebøker. Han begjærte dom i saken.

Derefte ble av Engebret Toen her på tingbordet levert og opp-telt halvtredsins tiufge og tre riksdaler en ort og åtte skilling til å betale hans og Anders Ferdens rette vedgående gjeld, med erbydning og tilspørgelse til Jacob Paulsen om han dem vil an-
namme på Christen Hafnevigs vegne, hvortil Jacob svarte nei, og sa han hadde ingen ordre dertil. Hvorfor Engebret Toen til

S.158 B. seg igjen pengene annammet.

Saken er opptagen til nestkommende 10.desember.

Hans Hansen Arctander på monsr. Christen Stillesens vegne, efter fullmakt av 13.okt.1691, irette fordret Søren Andersen Moss for gjeld, 51 rdl 2 ort 16 sk. og tre hundre bord, herpå avskreven de tre hundre bord at være betalt.

Søren Andersen Moss ble tilfunden å betale gjelden med renter + 3 rdl i omkostning innen 15 dager.

Monsr. Anders Pay av Bragernes for retten fordret Fredrik Olsen og Anders Jørgensen til at gestendige ved deres ed, det de har vundet på hans beskikkelse til dem nestleden 23.aug.(?), og om de ellers noe videre derom kan erindre. Item og varslet Peder Rasmussen Rå og Tord Christensen at forklare ved deres ed hvorledes de har fordret svar på beskikkelsen. Til samme prov å an-
S.159 A. høre er stevnet Christen Evensen Hafnevig på Bragernes, hvorom Anders Pay fremstillet to stevnevitner, Johan Christiansen og Hans Bentsen, som ved ed bekreftet at de lovlig har forkynt fornevnte varsel for Christen Hafnevig.

Ingen var tilstede for å svare på Christen Hafnevigs vegne. Ble så av Anders Pay inngiven hans beskikkelse til Fredrik Olsen og Anders Jørgensen, dat.22.aug.1691, med derpå skrevne svar av beskikkelsesvitnene Peder Rasmussen, Tord Christensen og Hans Johansen påskreven, dat.14.okt.1691. Hvorefter Anders Pay var begjærende at de fornevnte to innstevnte og nu tilstedeværende prov Fredrik Olsen og Anders Jørgensen måtte ved eds avleggelse taes til forhør. Hvilke seg nu for retten fremstillet, og vedstod og bekreftet den tilstand som de har gjort for beskikkelsesvitnene, og således av Christe Hafnevig at ha hørt, i alle måter som deres oppskrift på beskikkelsen utviser og omformelder. Bygdelensmannen Peder Rasmussen Rå og Tord Christensen tilstod at de mer enn fire ganger har anmodet Fredrik Olsen og Anders Jørgensen om deres svar på fornevnte beskikkelse. Men de kunne det ikke erlange førend den 14.okt., og det av meste årsak, at når de fant den ene hjemme, var denannen borte. Herefter var Anders Pay et lovlig provsbrev begjærendes beskreven.

Monsr. Paul Ibsen av Christiania ved sin befullmektigede ste-
S.159 B. sønn mons. Torkild Kjeldsen, efter inngiven varselseddel 15.okt. 1691, så og inngivne restands efter hans bok, fordret dom over endel av almuen her i Norderhov prestegjeld for restands og gjeld til ham skyldig, så som:

Paul Purr, en finne, skyldig 5 riksdaler. Han hadde hugget 8 tylder tømmer, som han ville levere til sommeren. Hvis han ikke leverte tømmeret innen St.Hansdag 1692, da skulle han betale gjelden og 1/2 daler i omkostning.

Anders Svendsen Nordby skyldig 1-3-23. Må betale innen 15 dager med 1 ort i omkostning.

Paul Sundby skyldig 2-3-22. Han sa han hadde hugget tømmer til des betaling, og Torkild ei begjæret noen dom over ham.

Ole Andersen Knestang skyldig 4-3-0. Møtte og vedgikk gjelden, og ble tilfunden å betale innen 15 dager med 1/2 daler i omkostning.

Sal. Villads Trøgstads enke, efter Paul Ibsens egen restands skyldig 11-1-15, hvilken gjeld Eli Trøgstad og hennes sønn Kristen Villadsen vedgikk. Nok til sal. Hr. etatsråd Lundius selv skyldig efter en dom av 29.juni 1688, 13-3-6, derav godtgjort 5-3-6, og rester derpå 8 rdl. Tilsammen restet han 19-1-15, som Eli Trøgstad ble tilfunden å betale innen 15 dager med 1 1/2 daler i omkostning.

Rasmus Veisten fordres for 6-0-2. På hans vegne svarte Engebret Veisten, og vedgikk gjelden. Iligemåde vedstod Engebret Veisten og Peder Rasmussen Rå at de 4 rdl og 3 ort som Kristoffer Halvorsen Nordby fordres og står i restands for, det har Rasmus Veisten også lovet å betale, hvormed Torkild Kjeldsen var fornøyd, men begjærte dom over Rasmus for det tilsammen. Rasmus ble tilfunden å betale 10-3-2 innen 15 dager med 1 daler i omkostning.

Jacob Lie fordres for 6-2-2. Han vedgikk gjelden, men sa at han ungefehr to år siden har hugget åtte tylter tømmer, men Truls

S.160 A. Gjermundbo tok samme hugst fra ham, tillike med feldning til seks tylter, hvilken hugst og feldning Torkid Lund av ham skulle vorde godtgjort, tilsammen for 2 1/2-0-12.. De øvrige 3-3-14 skulle Jacob betale innen 15 dager med 1/2 daler i omkostning. Men om det ikke isannhet forholder seg med Jacobs angivende om fornevnte tømmerhugst, da bør han og til samme 2 1/2-0-12 at svare og betale.

Peder Nilsen Hverven betalt^e nu her for retten det han var skyldig. Anders Olsen Lo fordres for 7-1-0. Hans fader Ole Knestang møtte og gjelden vedgikk. Er tilfunden å betale innen 15 dager med 3 ort i omkostning.

Efter et annet stevnemål, dat.29.okt.1691, stevnet Torkild Nilsen Harald Holmestuen irecte for 11-2-18. På hans vegne møtte ingen, men sies at han er syk, og som ikkun det er flere stevnevitner enn Peder Berg tilstede, kunne ei noe derom kjennes.

Samme lagrettesmenn som betjente retten igår.
Hosværende lensmannen Peder Rasmussen Rå.

Fremstilte seg uti rette Ole Andersen Høvik av Bragernes som fullmektig for hederlig og vellærde mann Hr. Jens Pedersen Schive, capellan i Lier, som efter inngiven varselseddel dat.22.aug.1691, så og inngiven uttak av det efter sal. Hans Hansen på Bragernes forfattede skiftebrev under hans hånd, og derefter givne fullmakt, dat.20.okt.1691, uti rette fordret endel debitorer uti Norderhov gjeld:

Nils Follum fordres for 2 ort 12 skilling. Peder Rasmussen møtte på hans vegne. Nils ble tilfunden å betale innen 15 dager med 1 riksort i omkostning.

Paul Kile kreves for 1 rdl, Gudbrand Nes for 4 rdl, Torkel Elsrud for 9-1-12, Harald Lindeli for 2-3-0, og Ole Kristoffersen ved Hønefoss for 1-3-5. På disse fornevnte 5 menns vegne møtte Anders Jørgensen ved Hønefoss og benektet gjelden, og formente at citanten burde betale dem en billig kost og tæring.

Ole Andersen Hovik formente at de fornevnte innstevnte burde møte selv irette, og verge seg med deres ed, om de ville benekte gjelden.

S.160 B.

Da det ikke bevises noe lovlig krav eller bevislighet av citanten, ble de fem for samme fordring frikjent.

Karl Røste fordres for 0-2-8, Halvor Teigen ved Bergsund for 15-1-20, Anders Karlsrud eller Busund for 2-3-8. På deres og arvingers vegne svarte Peder Rasmussen rå, at de gjelden ganske benekter og fragår. Foregav at Håkon Teigen var avgangen ved døden for ungefehr tyve år siden, og hans barn sier seg ikke å ha arvet en skilling efter ham. Formente at de for samme fordring burde frikjennes. Ole Andersen formente at de selv burde møte irette og ved ed bekrefte deres benektelse. De ble for samme krav frikjent.

Frode Hverven fordres for 7-1-0. Peder rasmussen Rå svarte på hans vegne, at han vet intet å være skyldig. Skulle det være hans sal. foreldres gjeld, mente han at samtlige hans medarvinger dertil burde vært stevnet. Frode Hverven ble for dette krav frikjent.

Knut Sommedal kreves for 30-3-16. Sies å være borttrømt og ei her tilstede.

Sven Fjøsвик kreves for 12-3-0. Sies for ungefehr 8 år siden å være død. Men Knut Fjøsвик som har hans etterlatte hustru, møtte og anviste sal. Nils Villadsens seddel, at Sven Fjøsвик har til ham levert sju tylter tømmer for 7 rdl den 16. juni 1679, og resten sa han til sal. Karl Bergsund å ha betalt. Og Sven Fjøsviks arvinger sa seg intet av forskrevne fordring skyldig. Ole Andersen derimot påstod at Knut Fjøsвик burde bevise det han foregiver, at resten er til Karl Bergsund betalt. Men såsom her ingen sådan riktighet som loven og Kongelig forordning tilholder, forevises holdt efter en død mann, så er Sven Fjøsviks arvinger for denne fordring frikjent.

Erik Grøterud kreves for 13 rdl. Han møtte ikke, heller ikke med stevnevitner bevises at være lovlig stevnet.

Ole Veholt kreves for 8 rdl. Han møtte og vedgikk at han var forlikt med Hr. Jens Pedersen at skulle betale ham 4 rdl, hvorpå han bekommet et voksent svin for 2 rdl, og sal. Hans Hansen har hatt hans hest til Bergen (???), og siden derfra til Bergsund, og hadde hesten borte uti sju dager, fordrer derfor for dagen 1 riksort. Og om de ellers ville fordre ham videre, da forskyter han seg til loven og kongelig forordning. Ole Andersen sa at anno 1689 ble her på tinget protokollert om hvis Ole vedgått at betale. Dog omsider for rolighets skyld, erbød Ole Veholt for resten å betale 2 riksdaler, som han her for retten leverte til Ole Andersen, som vedtok og annammet.

S.161 A. Mads Lerberg og Ole Veholt, forrige kirkeverger til Norderhov kirke, uti rette fordret deres formenn som forrige kirkeverger for 1685, Nils Hverven og Nils Follum, for fire kirkekjør, som de ikke vet hvor de er å finne, eftersom kirken bør ha 20 kjør, og det finnes ei mere enn 16 uti behold.

Nils Hverven møtte og svarte på egne og Nils Follums vegne, at de også har stevnet sine formenn, Kristoffer Røyseng og Lars Veistens enke for samme 4 kjør. Hvilke også nu møtte her for retten tilstede, og foregav at de også hadde tilstevnet deres formenn, Hans Gullerud og sal. Lars Rakkestads arvinger, av hvilke nu ei noen møtte, ei heller stevnevitner som dem stevnet. Herom er således forefunden at Nils Hverven og Nils Follum bør først og fremst svare og tilstede forskaffe samme påstevnte fire kirkekjør. Dernest er Kristoffer Røyseng og Lars Veistens

arvinger forpliktet at svare samme fire kirkekjør. Så har og Kristoffer Røyseng og Lars Veistens arvinger deres regress og tiltale til deres formenn, Hans Gullerud og Lars Rakkestads arvinger, når det lovlig søkes og påtales.

Anders Jørgensen som boende ved Hønefoss, inngav en varselseddel dat.24.sept.1691, hvorved Margrete Olsdatter Vaker har latt citere sin festemann, Amund Helgesen til å høre på to vidnesbyrd, nemlig Ole Siverson Vaker og Erik Jørgensen Tandberg, angående hans seks års borteværelse her fra stedet, siden de ble trolovet. Har så Anders Jørgensen fremstillet to stevnevidner, nemlig Peder Rasmussen Rå og Knut Eriksen Vaker, som efter avlagt ed tilstod at de har lest varselseddelen og forkynt den for Ole Jensens bopel på Vaker, som dem ei annet vitterlig, enn Amund Helgesen seneste hadde sin bopel her på Ringerike, og samme varselseddel forkynt den 12.okt.1691. Den var også lest på hestegården.

S.161 B. Ole Siverson Vaker og Erik Jørgensen Tandberg prøvet at det var dem vitterlig at Amund Helgesen og Margrete Olsdatter ble trolovet med hinannen, som ved nestleden Larssoks tid var 6 år siden. Og var han her i sognet mest på Vaker inntil våren imot påske. Dernest efter er han bortdragen, og de har ikke sett ham siden. Men de har hørt av andre at han engang skulle vært her i bygden siden den tid, dog de har ikke sett ham. Derefter var Anders jørgensen provsbrev begjærendes.

RETTERGANG PÅ TRØGSTAD TINGSTUE 10.des.1691.

Lagrettesmenn: Peder Berg, Anders Bårnås, Knut Veien, Erik Tandberg, Nils Hverven, Tore Knestang, Størk Sørsdal og Gudbrand Berg.

Var hos og overværende Ko:Maj.fogd Sr. Henrik Pettersens fullmektige tjener Christian Tommesen og Bygdelenmannen Peder Rasmussen Rå.

Hvor da Christen Hafnevig av Bragernes igjen irette fordret den sak som Jacob Paulsen på hans vegne nesleden 19.nov. uti rette søkt Engebret Tonen (Toen) og Anders Ferden.

Engebret Andersen Toen møtte på egne og Anders Ferdens vegne og inngav sin regningsbok av Christe Hafnevig, dat. in anno 90 og 91, lydende på 49 rdl 3 ort og 15 skilling, hvilken regning Engebret vedgår, men de 20 rdl 1 ort og 13 skilling som ham er tilført på Truls Semmens vegne, er han ikke gestendig, og videre inngav Truls Semmens til dem givne kvittering in originali, dat. 16.mars 1691.

Videre inngav Engebret Toen Christe Hafnevigs tvende missiver dat.23. 9br.1690 og 16.mars 1691, og begge på stemplet papir utcopiert, efter hvilken skrivelse Engebret Toen berettet at både han og Anders Ferden reiste både til Bergsund og Bragernes med bekostning og forsømmelse, hvilke reiser Christen Hafnevig ei har benektet.

S.162 A. Christe Hafnevig påstod at Engebret Toen og Anders Ferden burde gjøre deres benektelsesed, at de seg jo påtaget og belovet på Truls Semmens vegne til ham å betale de 41 rdl 3ort 3 skilling, som er satt på deres regningsbøker. Engebret Toen formente at han herpå er ei pliktig å gjøre noen ed, men at saksøkeren bør bevise sitt angivende.

Christen Hafnevig (Hannevik) formente at det er nok bevist med deres bondebøker, som de bekom den tid de efter fornevnte hans skrivelse var på Bragernes og gjorde avregning med ham.

Engebret Toen vedstod at de hadde handlet med Truls Semmen om vedens (videns) avståelse til ham og Anders Ferden før de opptok noen forstrekning av Christen Hafnevig derpå.

Begge sider ervartet dom.

Da efter tiltale og gjensvar og denne saks leilighet, som Christen Hafnevig søker og tiltaler Anders Ferden og Engebret Toen for 95 rdl 11 skilling foruten omkostning, av hvilke summer efter inngivne regning de selv ei videre oppebåret enn uti varer

og penge til 53 rdl 1 ort 8 skilling, mens de øvrige 41 rdl 3 ort 3 skilling har ChristeⁿHafnevig til Truls Semmen selv krediteret på 6 tylter master, hvilke 41 rdl 3 ort 3 skilling Christen Hafnevig foregiver at Engebret Toen og Anders Ferden skal ha påtaget og belovet på Truls Semmens vegne til ham å svare og betale, hvilket de ham ei er gestendig, men at de var Truls Semmen selv skyldig 42 rdl, som de ved monsr. Anders Pay har ham betalt, efter hans kvitterings utvisning supra innført. Det finnes og uti Truls Semmens til lagtinget inngivne innlegg, dat.15.juni 1691, det han selv erbyder seg at svare og betale Christen Hafnevig hvis forstreking han av ham har oppebåret, hvorimot Christen Hafnevig aldeles ingen bevislighet har fremstillet som lovlig eller gyldig kan eragtes, at Anders Ferden og Engebret Toen seg påtatt eller forpliktet noe på Truls Semmens vegne til ham å betale, men at de har betalt Truls Semmen det de selv har vært ham skyldig og pliktig eragtes at være lovlig og rett. thi den av Citanten irettelagte copi av Anders Ferdens og Engebret Toens beskikkelse til Anders Pay, hvorpå ei finnes noe svar eller originalen tilstede, så er det ikke noe document til Christen Hafnevig utstedt, hvorved de som enfoldige bønder kan være bunden eller forpliktet uten behørig riktighet og bevis noe til ham å svare.

S.162 B. Thi de uti deres innlegg til lagtinget foregiver, at Christen Hafnevig selv lot samme beskikkelse skrive for dem efter hans egen vilje. Den er ei heller overenskommende med Christen Hafnevigs inngivne regning, hvoruti han selv spesifiserer og forklarer at han Truls Semmen selv forstrakk til de 41 rdl 3 ort 3 skilling, og Anders Ferden og Engebret toen til det øvrige som er 53 rdl 1 ort 8 skilling, men derimot finnes anderledes uti fornevnte beskikkelses copie innført, at de på mastekjørsel og fremdrift skulle ha av Christen Hafnevig annammet en summa penger til 95 rdl 11 skilling.

Da efter sådan beskaffenhet vites ikke efter Christen Hafnevigs påstand at kan finne Engebret Toen og Anders Ferden til nogen ed. Men for rett og billigt eragtet at de for de forskrevne 41 rdl 3 ort 3 skilling. som de søkes for på Truls Semmens vegne, bør være fri og kravesløs, og citanten selv søke Truls Semmen for hvis han kan være ham skyldig. Hva seg belanger de øvrige 53 rdl 1 ort 8 skilling som Anders Ferden og Engebret Toen selv vedgår å ha oppebåret, og Christe Hafnevig efter tilbydelse ei villet annamme, så kan det ikke formenes at de til des betaling

har vært motvillig eller årsaket at dem derfor skulle påføres noen prosess, ei heller årsaket ham den store omkostning som han uti sitt førte innlegg hos dem pretenderer, men derimot befinnes at han selv har ført dem uti omkostning med reiser til Bergsund og Bragernes, såvelsom denne påførte prosess med Truls Semmens gjeld supra bemeldt. Så eragtes billig at han bør svare og betale dem for samme bekostning og tidsforsømmelse over alt seks riksdaler, som uti hans fordring på de 53 rdl 1 ort 8 skilling bør kortes, og de øvrige 47 rdl 1 ort 8 skilling bør de ham svare og betale.

Derefter opptelte Engebret Toen og leverte her på tingbordet de forskrevne 47 rdl 1 ort 8 skilling, hvilke Christen Hafnevig sa at ville annamme på regning, og sine pretensjoner for det øvrige forbeholden til Engebret Toen og Anders Ferden, og dermed annammet han samme penger. til seg.

Men Engebret Toen forment at de bør fri og forskånet for videre prosess og tiltale.

Monsr. Jacob Lut irette fordret den sak imot monsr. Anders Pay av Bragernes fra nestleden 18.nov.

S.163 A. Anders Pay møtte nå selv tilstede.

Jacob Lut hadde latt hitcitere Sr. Mads Jensen på Strømsøen som skal være interessert uti den omtvistige vidkontrakt. På Sr. Mads Jensens vegne ble av Rasmus Rasmussen inngitt hans skriftlige innlegg, dat.24 9br.1691.

Monsr. Anders Pay hadde latt innstevne endel prov, nemlig Christian Tommessen, Jon Simensen, Anders Jørgensen og Mattis Knutsen, item Hågen Siknes, Ole Gravli, Anders Tordsen, Engebret Iversen Alme og Elling Østensen. Og til samme prov å påhøre varslet Jacob Lut.

Jon Simensen provet at nestleden 24.aug. var Anders Pay i hans hus ved Hønefoss, og Anders Pay avferdiget et brev til Jacob Lut, at han skulle komme opp til Nes innen den ukes utgang, for å regne den vid (ved) han hadde latt hugge før den ble dreven fra landet. Brevet ble utskikket med Mattis Knutsen, men han var ei vitterlig om Jacob Lut fikk brevet.

S.163 B.

Anders Jørgensen boende ved Hønefoss og Mattis Knutsen inngav sine skriftlige prov som ble opplest.

Jacob Lut svarte og svor derpå at han aldri hadde fått brevet, da han den tid var på Bragernes. Mente brevet kanskje var forlagt og kommen i hans småbarns hender.

Hågen Siknes provet at 14 dager før korsmesse nestleden, da kom Anders Pay til ham og spurte om Jacob Lut ikke var kommen deropp for å regne vidden, (om tømmeret brukes i tingboka konsekvent betegnelsen vid. Jeg har stort sett skrevet Ved), som da lå ved Sikneslandet utenfor Hågens våning, tre tylter og sju trær som var kommen av Sicknesskogen, og to tylter lå der ovenfor, som var dreven ut ifjor vinter, så og fem trær han hørte av Haugsrud-folkene at skulle være kommen av Haugsrudskogen, og skulle være Anders Pays hjemmel til dem. Da svarte Paul Hval og hans folk dertil, at de ikke hadde sett noe til Jacob Lut. Da sa Anders Pay: "Jeg har ingen annen råd enn jeg får ta vidden at regne der den ligger". Tok så Hågen Siknes og Ole Gravli og regnet vidden, som var tilsammen 6 tylter innberegnet de fem trær. Og fire dager etter dro Anders Pays folk ut med den. Og tilstod Hågen Siknes at vidden hadde ligget på Nes egedeler. De fem trærne som Anders Pay fikk av Haugsrud-folkene, var huggen sønnenfor Buvassåen. Han hadde flåtet de fem trær blant de foromrørte to tylter som lå ovenfor hans våning. De to tylter drev ut på Valdershengslet, såvel som de fem trær han rodde ut av Buvassåen. Men han var ikke bedt av Anders Pay å blande det sammen.

S.164 A.

Ole Gravli provet det samme som Hågen Siknes. Nedenfor Hågen Siknes's våning befantes tre tylter og sju trær, og ovenfor samme våning utenfor Valdershengslet lå to tylter og fem trær. Provet at han hørte at Ole Andersen Haugsrud og Ole Gudbrandsen Haugsruds sønn talte med Anders Pay om de fem trær som lå ved hengslet, og han hadde fått de fem trær av dem. Den opptelte vid var tilsammen 6 tylter. Hverken Hågen Siknes eller Ole Gravli var blitt bedt om å opp-palme vidden.

Anders Tordsen, husmann på Gjermundboeige, provet at han forleden 14 dager før korsmesse sammen med Engebret Iversen Alme og Elling Østensen var på Siknes. Da kom Anders Pay derinn om aftenen og spurte Paul Hval om Jacob Lut var kommen deropp for å regne vidden, hvortil Paul svarte nei. Likeså provet Engebret Iversen Alme og Elling Østensen.

Jacob Lut protesterte mot de tre prov, Anders Tordsen, Engebret Iversen og Elling Østensen, med formening at de som arbeidsfolk for Paul Hval og Harald Øren bør ansees som villige vitner. Anders Pay svarte at loven vel forklarer hvem der ansees for villige vitner.

Saken ble oppsatt til neste alminneligw saketing.

Lagrettesmenn: Kristen Gomnes, Hans Averøen, Tarald Solberg, Tore Røsholmen, Engebret Ullern, Halvor Bråten, Mads Sørum og Ole Nakkerud.

Lars Simensen Dramdal ved Johannes Svarstad lot fordre irette den fra 17. 9br. oppsatte sak imellem ham som citant og Sr. Christe Christensen.

S.165 A. På sr. Christen Christensens vegne møtte hans fullmektige tjener Christen Christensen. Man avvartet dom i saken.

Dom: Da Lars Simensen stevner Sr. Christen Christensen for den halve sag på vestsiden av elven i Stor Heieren foss, samt halvdel av de underliggende fire ødegårder Li, Seteren, Koksrud og Mads Kinkes ødegård, som han foregiver at hans broder Peder Simensen har avstått og bebrevet til ham, dat.1.sept.1681, så har Sr. Christen Christensen derimot til å bevise sin hjemmel uti rette produsert Peder Simensens til ham utstedte skjøte, dat.16.juli 1677 under Peder Simensens hånd og segl. Item Sr. Jørgen Larsens til ham utstedte skjøte på odelsretten til fornevnte sag og ødegårder, dat.10.aug.1679. Likeså en kontrakt dat.12.april 1683 hvor Peder Simensen avstår til Christen Christensen all sin del og all den rett som han kunne ha til foromrørte sag og plasser.

Hvorimot citanten Lars Simensen ei beviser noen lovlig odelsrett og kontrakt med sin bror. Altså kan Lars Simensens inngivne kontrakt og påstand ei ansees eller for lovlig og gyldig eragtes. Lars Simensen bør erstatte Sr. Christen Christensen for prosessens omkostning 4 riksdaler som innen 15 dager bør betales.

Maren, sal. hr. Christen Pedersens, ved bygdelenmannen Johannes Svarstad irette fordret Håvard Knutsen Bye for en leieko, hennes barn tilhørig, han nu forleden høst et år siden bekom.

Håvard Bye møtte i rette og sa at samme ko døde bort i forleden vår 14 dager på sommeren. Sa at han for leien av henne har overført tre sauer. Herom ble således forlikt at Håvard Bye belovet å sette henne en av sine egne kjør isteden, eller en kvige som til ad år kan bli en ko, og skulle han beholde den selv så lenge på leie som Maren Larsdatter eller hennes barn kan ombære den

og leie den bort. Dog uti dette år inntil nestkommende høst betales ingen leie. Men hvis den derefter lenger hos ham forblir, da des leie at betale.

Om denne forligning ble Håvard Bye og Johannes Svarstad her for retten hånddrakte til des bekreftning.

FORNAVN	ETTERNAVN	STEDSNAVN	BOK_	SIDE
=====	=====	=====	=====	=====
		Berg	40.1	7
		Bergen	40.1	48
		Bergsund	40.1	48,50,52
		Bjørke vestre	40.1	33
		Bragernes	40.1	50
		Breikjenndyp	40.1	31
		Breikjennose	40.1	31
		Buvassåen	40.1	53
		Bønsneskirke	40.1	13,14
		Bålerud	40.1	42
		Domholt	40.1	7,8,13,37
		Flaskerud	40.1	42
		Flatøen	40.1	40,41
		Gevedal,Stavanger	40.1	25
		Gundbjørnrud	40.1	31
		Haugsrud	40.1	40
		Haugsrudskog	40.1	53
		Heenslandet	40.1	40
		Heensmoen	40.1	11
		Heggendammen	40.1	1,21,32
		Heieren	40.1	38
		Helgeland	40.1	8
		Hengslet	40.1	40
		Heradsbygden	40.1	42
		Hestegården	40.1	7,8
		Hole Preste gjeld	40.1	25
		Holebygden	40.1	26
		Holehestegård	40.1	14
		Holmekjenn	40.1	41,42
		Holmekjennet	40.1	30,31
		Hunsdalen	40.1	27
		Huseby,Fredrikstad	40.1	16
		Hval søndre	40.1	43
		Koksrud	40.1	54
		Krakkestad	40.1	32
		Krokstogen	40.1	33
		Kroksund	40.1	13,14
		Lerberg	40.1	25
		Li	40.1	54
		Libakken	40.1	7,8
		Lueken u/Bye	40.1	20
		Nes	40.1	39
		Nes-skogen	40.1	40
		Neslandet	40.1	41
		Norderhov	40.1	38
		Seteren	40.1	54
		Sevre,Nes,Hallingda	40.1	10
		Sikenes skog	40.1	39,40
		Siknes	40.1	39
		Sikneslandet	40.1	53
		Siknesskogen	40.1	37,53
		Skjærdalen	40.1	37
		Sogndal	40.1	42
		Spålen	40.1	34,36
		Stadumlandet	40.1	36
		Stavanger len	40.1	25
		Stor Heieren	40.1	24,54
		Storøen	40.1	14
		Sundby	40.1	32

Sverige	40.1	14
Søhol ødegård	40.1	33
Sørum	40.1	42
Tyvborgen	40.1	42
Tyvenborgen	40.1	30,31
Vassbunden	40.1	5
Veien	40.1	42
Veksal	40.1	42
Vestre Bye	40.1	20
Viken	40.1	14
Vikersund	40.1	37,41
Vælsvannseter	40.1	30
Vælsvolden	40.1	42
Vågård skog	40.1	4
Øen	40.1	13
Akershus stift	40.1	25
Lille Ask seter	40.1	25,26
Skollerudsetern	40.1	22
Skollerudskogen	40.1	22
Sundstabykleven	40.1	5
Valdreshengslet	40.1	53
Vælsvannsetervolden	40.1	42

FORNAVN	ETTERNAVN	STEDSNAVN	BOK_	SIDE
=====	=====	=====	=====	=====
Albrit	Kruse		40.1	17
Alf		Gundersby	40.1	21
Alf +	Gundersen	Hval	40.1	4
Amund	Siversen		40.1	23
Amund		Veksal	40.1	2,21,22
Amund	Helgesen		40.1	49
Anders	Pay		40.1	29,40,41,43,44,45,51,
Anders		Solum	40.1	24
Anders		Bårnås	40.1	1,2,3,9,11,21,25,28,32,50,
Anders		Kolbjørnrud	40.1	35
Anders	Sørensen		40.1	44
Anders		Sørum	40.1	6,7,13,18,24,33,
Anders	Tordsen Hmd u/	Gjermundbo	40.1	52,53
Anders		Ferden	40.1	3,11,12,43,44,50,51,52,
Anders	Karlsruud eller	Busund	40.1	47
Anders		Bjørnstad	40.1	6,7,13,18,33
Anders	Jørgensen ved	Hønefoss	40.1	4,6,17,47,49
Anders		Bye	40.1	20,24
Anders		Åsterud	40.1	35,39
Anders	Svendsen	Nordby	40.1	45
Anders			40.1	13
Anders	Reiersen		40.1	13,14
Anders	Olsen	Lo	40.1	46
Anders	Bron		40.1	38
Anders	Sørensen Let		40.1	11
Anders	Pay av	Bragernes	40.1	52,53
Anders	Jørgensen		40.1	26,28,30,31,41,45,52
Anders	Nilsen Moss		40.1	6
Anders		Døl	40.1	39
Anders	Hansen Pay av	Bragernes	40.1	3,4,11,12,35,36,37,39,
Anne		Rustand	40.1	28
Anne	Paulsdatter	Sundby	40.1	2
Baldzer	Hågensen	Skredder	40.1	25,43
Bendiks		Tranby	40.1	2
Birgitte	(sal.Gunvald V)	Vik	40.1	34
Bjørge +		Berger	40.1	43
Bottel	Hansen		40.1	1
Bottel	Hansen ved	Heieren	40.1	21

Bottol	Hansen		40.1	21,22
Christen	Christensen	(fogd)	40.1	32,33
Christen	Stillesen		40.1	44
Christen		Hafnevig	40.1	43,44
Christen	Tommesen		40.1	24,31,41
Christen	Christensen	(tjener)	40.1	32,33,38
Christen	Christensen	Sr.	40.1	6,17,19,24,54
Christen	Christensen	(Fullmektig)	40.1	6,17,19,38,54
Christen	Hafnevig av	Bragernes	40.1	50,51,52
Christen	Evensen	Hannevig	40.1	3,4,11,12
Christen	Evensen	Hannevig	40.1	45
Christen +	Pedersen		40.1	54
Christian	Kleboe		40.1	41
Christian		Berg	40.1	13,14,15,18
Christian	Tommesen		40.1	13,25,30,33,50,52
Christian	Møller		40.1	27
Christie		Hafnevig	40.1	45,50
Christoffer	Hansen		40.1	27
Claus		Hundstad	40.1	20
Dominicus	Poht (Post)		40.1	15,18
Dominicus +	Brouman		40.1	6
Eli		Trøgstad	40.1	46
Elling	Østensen		40.1	52,53
Engebret	Andersen	Tonen (Toen)	40.1	50,51,52
Engebret		Veisten	40.1	39,46
Engebret		Tonen (Toen)	40.1	43
Engebret	Amundsen	Toen	40.1	3,4,11,12,44
Engebret	Iversen	Alme	40.1	52,53
Engebret		Ullern	40.1	6,7,13,18,20,24,33,54,
Engebret	Amundsen		40.1	44
Erik	Jørgensen	Tandberg	40.1	49
Erik		Grøterud	40.1	48
Erik		Nes	40.1	39,40
Erik		Tandberg	40.1	1,50
Erik	Jacobsen i	Christiania	40.1	28
Etatrtd +	Lund, (Lundius)		40.1	36,46
Fingar	Olsen,	Vatnås, Sigdal	40.1	9,10
Fredrik	Olsen		40.1	45
Frode		Hverven	40.1	47
G.	Treschoug		40.1	20
Gabriel	Bron		40.1	32
Gabriel	Bron av	Bragernes	40.1	1,2,4,21,23
Gjest		Gundbjørnrud	40.1	9,10,28
Goroe	Amundsdatter	Lerberg	40.1	2
Gudbrand		Gomnes	40.1	7
Gudbrand		Berg	40.1	21,25,28
Gudbrand	Christensen		40.1	21
Gudbrand		Berg	40.1	50
Gudbrand		Lunde	40.1	28
Gudbrand		Nes	40.1	47
Gudbrand		Nes	40.1	39,40
Gudbrand +	Olsen		40.1	33
Guell	N:		40.1	13
Gul		Nore	40.1	9
Gulbrand	Iversen	Sætrang	40.1	5
Gulbrand	Christensen		40.1	1
Gulbrand		Berg	40.1	1,3,9,11,32
Gunbj>r	Henriksdatter		40.1	15
Gunild		Vaker	40.1	43
Gunvald +		Vik	40.1	34
Halsten	Trulsen Bjørvik	= Bølgen	40.1	39
Halvor	Ellevsen	Sørum	40.1	1
Halvor		Bråten	40.1	6,13,18,24

Halvor	Olsen	Blikrud	40.1 25
Halvor		Bråten	40.1 33,54
Halvor	Tollifsen		40.1 43
Halvor	Tollesen		40.1 43
Halvor	Teigen ved	Bergsund	40.1 47
Halvor +		Bjerke	40.1 35
Halvor +		Flaskerud	40.1 28,31
Hans		Averøen	40.1 6,7,13,18
Hans	Skøt		40.1 38
Hans	Johansen		40.1 45
Hans		Averøen	40.1 20,24,33
Hans	Hansen Arctander		40.1 44
Hans	Pedersen	By	40.1 34
Hans		Gullerud	40.1 48,49
Hans	Bentsen		40.1 45
Hans		Ask	40.1 26
Hans		Averøen	40.1 36,37,54
Hans +	Hansen Riber		40.1 34,35
Hans +	Hansen på	Bragernes	40.1 47,48
Harald		Holmestuen	40.1 46
Harald	Trulsen		40.1 42
Harald		Øren	40.1 39,40,41,53,
Harald		Lindeli	40.1 47
Harald +		Rustand	40.1 28
Helge		Veme	40.1 2
Henrik	Pettersen		40.1 1,2,6,7,9
Henrik	Pettersen		40.1 25,26,30,43
Henrik	Pettersen		40.1 13,15,21,24
Henrik	Pettersen		40.1 33,50
Henrik	Pettersen		40.1 18,25,28,32
Herman	Skøtler	Preceptor	40.1 13,14,18
Hermann			40.1 13
Hovor		Moe	40.1 7,8
Hr. amtmann	Tonsberg		40.1 30
Hågen		Siknes	40.1 39,40,52,53
Håkon		Teigen	40.1 47
Håvald	Knutsen	By	40.1 34
Håvard	Knutsen	Bye	40.1 54,55
Ingebor		Hafskoll	40.1 15,16
Ingeborg	sal.Hans Hansen		40.1 27
Isak			40.1 13,34
Isak	Gregersen		40.1 14
Iver		Hjelle	40.1 25,41
Jacob		Lie	40.1 46
Jacob	Paulsen av	Bragernes	40.1 43,44
Jacob		Vesteren	40.1 25
Jacob	Lut		40.1 35,36,37,39
Jacob	Luth		40.1 24,52,53
Jacob	Luttet		40.1 6,17,40,41
Jacob	Paulsen		40.1 50
Jacob +	Direksen		40.1 36
Jens	Mattisen Sass		40.1 24
Jens	Pedersen		40.1 48
Jens	Pedersen Skive	i Lier	40.1 34,35,47
Jens	Hansen	Wildmand	40.1 15,16
Jesper	Gregersen		40.1 5,28
Johan	Christiansen		40.1 45
Johan	Steinkuhle		40.1 32,33
Johan	Tommesen	Domholt	40.1 13,17,19,34
Johan von	Cappelen på	Bragernes	40.1 38
Johannes		Svarstad	40.1 20,33,36,54
Johannes		Egge	40.1 25
Johannes		Svarstad	40.1 55

Johannes	Cronberg		40.1	7,8,13,14,15,16,18,
Johannes		Svarstad	40.1	6,7,13,18
Johannes	Pedersen		40.1	9
Johannes		Grønvold	40.1	25,28,41
Jon	Simensen ved	Hønefoss	40.1	21
Jon		Vågård	40.1	4
Jon	Simensen		40.1	3,52,
Jonas	Ramus		40.1	3
Julius		Gile	40.1	36,37
Jøran	Knutsdatter	(Blikrud)	40.1	25
Jørgen	Finde		40.1	2
Jørgen	Post		40.1	7,8
Jørgen	Hansen	Nachschouf	40.1	20
Jørgen	Larsen		40.1	26,38,42,54
Jørgen	Hågensen	Oppen	40.1	21,22
Jørgen		Fjeld	40.1	20
Jørgen +	Jørgensen		40.1	27
Karen	sal.Jørg.Jørgen		40.1	27
Karl		R>dst>d	40.1	42
Karl		R>ste	40.1	47
Karl +		Bergsund	40.1	28
Karl +		Bergsund	40.1	48
Kittel	Toresen Hmd i	Gardhamar	40.1	1
Knut	Olsen soldat		40.1	39
Knut		Ve	40.1	2,31
Knut	Olsen Ryber		40.1	38
Knut		Veksal	40.1	22
Knut	Eriksen	Vaker	40.1	49
Knut		Sommedal	40.1	47
Knut		Semmen nordr	40.1	2,4
Knut		Veien	40.1	1,2,3,9,11,21,25,28,32,50
Knut	Villadsen		40.1	3
Knut		Fjøsvik	40.1	48
Kristen		Gomnes	40.1	54
Kristen	Trondsen	Utvik	40.1	13,14,15
Kristen	Villadsen	Trøgstad	40.1	46
Kristoffer		Haldum	40.1	31
Kristoffer		Røyseng	40.1	2,25,26,41
Kristoffer	Halvorsen	Nordby	40.1	46
Kristoffer		Fekjær	40.1	6
Kristoffer	Eriksen		40.1	36
Kristoffer		Røyseng	40.1	48,49
Kristoffer		Gardhamar	40.1	2
Kristoffer		Bili	40.1	7
Lars	Simensen	Dramdal	40.1	4,6,24,38
Lars		Bergsund	40.1	41
Lars		Sommedal	40.1	1,3,9,11,41
Lars	Simensen	Dramdal	40.1	54
Lars	Siversen Finne		40.1	33
Lars +		Veisten	40.1	48,49
Lars +		Rakkestad	40.1	48,49
Lars +	Larsen		40.1	21,22,30
Lieutnant	Kyn		40.1	21
Lorentz	Roll		40.1	24,36
Madam	Brouman		40.1	6,17
Mads		Lerberg	40.1	2,41
Mads		Lerberg	40.1	48
Mads		Sørum	40.1	54
Mads		Kinke ødegår	40.1	54
Mads	Jensen på	Strømsøen	40.1	52
Mads	Håvordsen	Bråten	40.1	36,37
Madz	Engbretsen		40.1	27
Magnil	Torgesdatter		40.1	43

Magnild	Torbjørnsdatter		40.1	25
Maren	Larsdatter		40.1	54
Maren	Sal.Ole Hansens		40.1	2,21
Margrete	Olsdatter	Vaker	40.1	49
Margrete			40.1	3
Marte	Tollesdatter		40.1	2
Marte	Larsdatter	Veksal	40.1	27
Marte	Guttormsdatter		40.1	42
Mathias	Tonsberg		40.1	6,13,15,32
Mathias	Tonsberg		40.1	33
Mattis	Skredder	Lyeke u/Bye	40.1	20
Mattis	Knutsen		40.1	41,52
Mattis	Gregersen	Finne	40.1	33
Mette +	Snell		40.1	33
Mikkel	Nilsen		40.1	11,44
Mikkel		Veksal	40.1	2,21,22,27
Mogens	Andersen	Storøen	40.1	14,15
Mogens	Ryber		40.1	13
Mogens ved		Hønefoss	40.1	13,18
Morten		Skomaker	40.1	25
Narve		Veme	40.1	1,21,22,23
Narve	Halvorsen	Veme	40.1	32
Nils	Rolfesen	Bjerke	40.1	34
Nils		Follum	40.1	47,48
Nils		Bye	40.1	20
Nils	Olsen	søre Hval	40.1	4,5
Nils	Larsen		40.1	11
Nils	Jensen		40.1	36
Nils		Hverven	40.1	1,3,9,11,21,25,28,32,48,50,
Nils +	Villadsen		40.1	28,48
Ob.Lntn. +	Meyer		40.1	6,17
Oberste	Brochenhuus		40.1	13
Oberstlntn.	Rap		40.1	14
Obriste	Binnenberg		40.1	15
Ole	Haraldsen	Hval	40.1	1
Ole	Kristensen	Moe	40.1	15
Ole		Heie	40.1	9
Ole		Knestang	40.1	1,3,4,9,46
Ole	Kristensen	Moe	40.1	7,8,13,14
Ole	Bjørnsen	Stadum	40.1	18
Ole	Andersen	Haugsrud	40.1	53
Ole	Kristoffersen		40.1	36,37
Ole		Nes	40.1	13
Ole		Pukerud	40.1	2
Ole	Kristoffersen	v/ Hønefoss	40.1	47
Ole	Hansen	Røsta,Rødsta	40.1	15
Ole	Gudbrandsen	Haugsrud	40.1	53
Ole			40.1	13
Ole		Skollerud	40.1	21,22,30,42
Ole		Gravli	40.1	52,53
Ole		Veholt	40.1	48
Ole	Jensen på	Vaker	40.1	49
Ole		Moe	40.1	13
Ole	Hågensen	Bjørke	40.1	33,34
Ole	Jacobsen		40.1	13,14
Ole	Larsen		40.1	25
Ole	Siversen	Vaker	40.1	43,49
Ole	Andersen	Hervig	40.1	34,35
Ole	Andersen Høvik		40.1	47,48
Ole		Veien	40.1	2
Ole		Nakkerud	40.1	6,13,18,24,33,54
Ole		Hønekilen	40.1	25
Ole	Rolfesen i	Kroksund	40.1	15,18

Ole	Andersen	Knestang	40.1 39,40,43,45
Ole		Bjerke	40.1 28,33,35
Ole	Strømmen i	Ådalen	40.1 10
Ole +	Hansen		40.1 1,2,4,21,22,23,32
Oluf +		Berger	40.1 43
Otte +			40.1 3
Paul	Purr (finne)		40.1 45
Paul		Haukedalen	40.1 29
Paul		Sundby	40.1 46
Paul	Alvsen	Hval	40.1 4
Paul	Ibsen		40.1 36,
Paul	Andersen	Kroksund	40.1 13,15,18
Paul		Kile	40.1 47
Paul,Pål		Hval	40.1 39,40,41,53
Peder	Olsen	Sørum	40.1 4,5
Peder	Sørensen		40.1 2,32
Peder		Tossevik	40.1 10,31,42
Peder		Sørum	40.1 43
Peder		Hundstad	40.1 20
Peder		Nærstad	40.1 4
Peder	Rasmussen	Rå	40.1 1,2,9,30,32,36,37,45,46,47,49,50
Peder	Knutsen		40.1 6
Peder	Rasmussen		40.1 3,4,21,25,26,28,47
Peder	Simensen		40.1 24,38,54
Peder	Nilsen	Hverven	40.1 46
Peder	Nilsen	Mellingen	40.1 25
Peder		Berg	40.1 1,3,9,11,21,25,28,32,46,50,
Peder	Pedersen		40.1 13,15,16
Peder	Tomassen	Ask	40.1 25,26
Peder	Sørensen på	Bragernes	40.1 6
Povel, Paul	Ibsen av	Christiania	40.1 34,45,46
Ragnhild	Kristoffersdtr	Horum	40.1 36
Rasmus	Rasmussen		40.1 35,36
Rasmus	Rasmussen		40.1 52
Rasmus	Mikkelsen	(soldat)	40.1 2
Rasmus		Veisten	40.1 46
Rasmus	Rasmussen i	Domholt	40.1 34
Rasmus		Kroksund	40.1 15
Reier,Reer	Kittelsen,Hmd i	Veme	40.1 1
R>nnaug		Hovland	40.1 29
Samuel	Hans: Arctanger		40.1 27
Sergeant	Schøt		40.1 13
Sigri	Helgesdatter		40.1 25
Sigri	sal.S.Simensen		40.1 38
Siver		Tandberg	40.1 27
Solve		Veme	40.1 42
statholder	Gyldenløv		40.1 30
Størk		Sørsdal	40.1 1,3,9,11,25,28,32,50
Sven		Fjøsvik	40.1 48
Svend		Råen eie (Husmann)	40.1 9
Svend	Hågensen	Moen	40.1 8
Svend		Moen	40.1 7
Svend	Olsen		40.1 13
Søren	Andersen Moss		40.1 3,28,44
Søren	Rasmussen	Storøen	40.1 13,14,15,16,18
Søren +	Simensen i	Fredrikstad	40.1 38
Søren +		Horum	40.1 36
Tarald		Solberg	40.1 18,24,33,54
Tolle		Gjesvold	40.1 7,8,18
Tollef i		Prestegården	40.1 2
Tomas		Opsal	40.1 21
Tord		Breien	40.1 25
Tord	Lindelien	i Flå	40.1 9

Tord		Knestang	40.1 1,11
Tord	Christensen		40.1 45
Tord, (Tore)		Knestang	40.1 21,25,28,32
Tore		Knestang	40.1 50
Tore		Røsholmen	40.1 25,26,33,54
Tore,Tord		Røsholmen	40.1 6,7,13,18
Torger		Øverby	40.1 13
Torger	Sagmester		40.1 2,4
Torkel		Elsrud	40.1 47
Torkid		Lund	40.1 46
Torkild	Nilsen		40.1 46
Torkild		Flaskerud	40.1 9,10,28
Torkild	Kjeldsen		40.1 45,46
Torkild	Kjellsen		40.1 34,36
Torkild	Karlsen	Flaskerud	40.1 26
Tosten		Bergsund	40.1 26,28,29,30,31,42
Tosten	Johannessen	Ullern	40.1 18
Tosten	Narvesen	Bergsund	40.1 3,4,11,12,28
Truls		Semmen	40.1 11,26,29,31,42,44,50,51,52,
Truls		Gjermundbo	40.1 46
Truls		Skollerud	40.1 3,11,12
Truls	Aslesen	Semmen	40.1 4,15,18,27
Truls	Amundsen	Lerberg	40.1 2
Truls	Aslaksen	Semmen	40.1 27
Villad +		Trøgstad	40.1 46
Østen	Strømmen i	Begnadalen	40.1 10
Åsmund		Heggen	40.1 21
